

# National Testing Agency

|                       |                                  |
|-----------------------|----------------------------------|
| Question Paper Name : | 38 Marathi 29th Aug 2024 Shift 2 |
| Subject Name :        | 38 Marathi                       |
| Creation Date :       | 2024-08-29 19:41:59              |
| Duration :            | 180                              |
| Total Marks :         | 300                              |
| Display Marks:        | Yes                              |

## Marathi and General Paper

|                          |          |
|--------------------------|----------|
| Group Number :           | 1        |
| Group Id :               | 53307273 |
| Group Maximum Duration : | 0        |
| Group Minimum Duration : | 180      |
| Show Attended Group? :   | No       |
| Edit Attended Group? :   | No       |
| Break time :             | 0        |
| Group Marks :            | 300      |

## General Paper

|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| Section Id :                          | 533072153 |
| Section Number :                      | 1         |
| Section type :                        | Online    |
| Mandatory or Optional :               | Mandatory |
| Number of Questions :                 | 42        |
| Number of Questions to be attempted : | 42        |
| Section Marks :                       | 100       |
| Maximum Instruction Time :            | 0         |
| Sub-Section Number :                  | 1         |
| Sub-Section Id :                      | 533072455 |
| Question Shuffling Allowed :          | No        |

Question Id : 53307211578 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix

Question Numbers : (1 to 5)

Question Label : Comprehension

The following table shows the number of players who participated in three sports events E1, E2 and E3 along with the ratio of Male (M) to Female (F) participants among them from six different countries, namely, India, US, China, Russia, England and Germany.

Based on the data in the table, answer the questions that follow :

### Country-wise Details of Participation in Sports Events

| Country | Players who Participated in Sports Events |        |        |        |        |       |
|---------|-------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|
|         | E1                                        |        | E2     |        | E3     |       |
|         | Number                                    | M : F  | Number | M : F  | Number | M : F |
| India   | 480                                       | 2 : 1  | 500    | 17 : 8 | 700    | 5 : 2 |
| US      | 1280                                      | 5 : 3  | 1440   | 7 : 5  | 1500   | 2 : 1 |
| China   | 1100                                      | 7 : 4  | 1160   | 13 : 7 | 1240   | 3 : 1 |
| Russia  | 1300                                      | 8 : 5  | 1320   | 7 : 4  | 1500   | 8 : 7 |
| England | 800                                       | 3 : 1  | 840    | 9 : 5  | 900    | 5 : 4 |
| Germany | 650                                       | 16 : 9 | 728    | 3 : 1  | 750    | 2 : 1 |

### Sub questions

**Question Number : 1 Question Id : 53307211579 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

What is the total number of female participants in sports events E1 and E3 together ?

- (1) 4274
- (2) 4308
- (3) 4326
- (4) 4334

### Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 2 Question Id : 53307211580 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

What is the ratio of the number of female participants from US in the event E2 to the number of female participants from China in the event E3 ?

- (1) 60 : 31
- (2) 29 : 31
- (3) 27 : 31
- (4) 58 : 31

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 3 Question Id : 53307211581 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

What is the difference between the number of male participants and the number of female participants in the event E2 from all the six countries together ?

- (1) 1724
- (2) 1728
- (3) 1732
- (4) 1734

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 4 Question Id : 53307211582 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The number of female participants from India in event E1 is \_\_\_\_\_ % less than the number of female participants from Germany in event E3.

- (1) 40
- (2) 36
- (3) 28
- (4) 22

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 5 Question Id : 53307211583 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The number of participants from China in event E2 is \_\_\_\_\_% more than the number of female participants from US in event E3.

(1) 120

(2) 124

(3) 128

(4) 132

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Id : 53307211578 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (1 to 5)**

**Question Label : Comprehension**

निम्न तालिका में छह विभिन्न देशों भारत, अमरीका, चीन, रूस, इंग्लैण्ड और जर्मनी के तीन खेल प्रतियोगिताओं E1, E2 व E3 में भाग लेने वाले खिलाड़ियों की संख्या और इन देशों से पुरुष (M) और महिला (F) खिलाड़ियों का अनुपात दर्शाया गया है। तालिका में प्रदत्त डाटा के आधार पर, आगे पूछे गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

**खेल प्रतियोगिताओं में भागीदारी का देश-वार विवरण**

| देश      | खेल प्रतियोगिताओं में भाग लेने वाले खिलाड़ी |        |        |        |        |       |
|----------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|
|          | E1                                          |        | E2     |        | E3     |       |
|          | संख्या                                      | M : F  | संख्या | M : F  | संख्या | M : F |
| भारत     | 480                                         | 2 : 1  | 500    | 17 : 8 | 700    | 5 : 2 |
| अमरीका   | 1280                                        | 5 : 3  | 1440   | 7 : 5  | 1500   | 2 : 1 |
| चीन      | 1100                                        | 7 : 4  | 1160   | 13 : 7 | 1240   | 3 : 1 |
| रूस      | 1300                                        | 8 : 5  | 1320   | 7 : 4  | 1500   | 8 : 7 |
| इंग्लैंड | 800                                         | 3 : 1  | 840    | 9 : 5  | 900    | 5 : 4 |
| जर्मनी   | 650                                         | 16 : 9 | 728    | 3 : 1  | 750    | 2 : 1 |

## Sub questions

**Question Number : 1 Question Id : 53307211579 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खेल प्रतियोगिताओं E1 व E3 में मिलाकर महिला प्रति भागियों की कुल संख्या कितनी है?

- (1) 4274
- (2) 4308
- (3) 4326
- (4) 4334

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 2 Question Id : 53307211580 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रतियोगिता E2 में अमरीका से महिला प्रतिभागियों की संख्या का प्रतियोगिता E3 में चीन से महिला प्रतिभागियों की संख्या से अनुपात कितना है?

- (1) 60 : 31
- (2) 29 : 31
- (3) 27 : 31
- (4) 58 : 31

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 3 Question Id : 53307211581 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सभी छह देशों को मिलाकर-प्रतियोगिता E2 में भाग लेने वाले पुरुष प्रतिभागियों व महिला प्रतिभागियों की संख्या के बीच का अंतर कितना है?

- (1) 1724
- (2) 1728
- (3) 1732
- (4) 1734

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 4 Question Id : 53307211582 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रतियोगिता E1 में भारत से महिला प्रतिभागियों की संख्या, प्रतियोगिता E3 में जर्मनी से महिला प्रतिभागियों की संख्या से \_\_\_\_\_ % कम है।

- (1) 40
- (2) 36
- (3) 28
- (4) 22

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 5 Question Id : 53307211583 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रतियोगिता E2 में चीन से प्रतिभागियों की संख्या प्रतियोगिता E3 में अमरीका से महिला प्रतिभागियों की संख्या से \_\_\_\_\_ % अधिक है।

- (1) 120
- (2) 124
- (3) 128
- (4) 132

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Sub-Section Number :** 2  
**Sub-Section Id :** 533072456  
**Question Shuffling Allowed :** Yes

**Question Number : 6 Question Id : 53307211584 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following are **not** the examples of Positive - Transfer of Learning ?

- (A) Learning of Piano makes it more difficult to learn the violin
- (B) Mastering Algebra helps in understanding Calculus
- (C) Knowing how to drive a car makes it harder to learn how to ride a bicycle
- (D) Learning to speak French hinders learning Spanish

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (B) and (D) Only
- (2) (A), (C) and (D) Only
- (3) (B), (C) and (D) Only
- (4) (A) and (C) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 6 Question Id : 53307211584 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित में से कौन अधिगम के सकारात्मक हस्तांतरण के उदाहरण नहीं हैं?

- (A) पियानो का अधिगम वायोलिन के अधिगम को और कठिन बनाता है।
- (B) बीज गणित में निपुणता कैलकुलस को समझने में सहायता प्रदान करता है।
- (C) एक कार को चलाने का ज्ञान एक बाइसाइकिल चलाना सीखने को अधिक कठिन बनाता है।
- (D) फ्रेंच बोलने का अधिगम स्पेनिश के अधिगम में बाधा पहुंचाता है।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (B) एवं (D)
- (2) केवल (A), (C) एवं (D)
- (3) केवल (B), (C) एवं (D)
- (4) केवल (A) एवं (C)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 7 Question Id : 53307211585 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

A web-based e-learning application allowing users to select a video and customize it by editing, cropping, recording their own audio and adding quiz questions directly to the video stream is known as :

- (1) ED puzzle
- (2) Mindmeister
- (3) Miro
- (4) Labster

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 7 Question Id : 53307211585 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

उस वेब आधारित ई-अधिगम अनुप्रयोग को निम्न में से क्या कहा जाता है जो प्रयोक्ताओं को वीडियो का चयन करने और अपने स्वयं के आडियो रिकार्ड करने और संपादन, दृश्यांकन द्वारा इसे अपनी आवश्यकता अनुकूल बनाने व वीडियो स्ट्रीम में सीधे प्रश्नोत्तरियां शामिल करने की अनुमति देता है ?

- (1) ईडी पज़ल
- (2) माइन्डमीस्टर
- (3) माइरो
- (4) लैब्सटर

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 8 Question Id : 53307211586 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The process mostly completed within several hours, but which can last for years, which fixes information in long-term memory is known as :

- (1) Repression
- (2) Episodic memory
- (3) Consolidation
- (4) Retroactive interference

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 8 Question Id : 53307211586 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जिस प्रक्रिया को अधिकांशतः अनेक घंटों में पूरा किया गया, परंतु जो वर्षों तक जारी रह सकती है, और दीर्घकालिक मेमोरी में सूचनाओं को स्थापित (फिक्स) करती है, इसे कहते हैं :

- (1) दमन
- (2) प्रासंगिक स्मृति
- (3) संघनन
- (4) पूर्वव्यापी हस्तक्षेप

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 9 Question Id : 53307211587 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

In an online course, a teacher wants to organize weekly readings, quizzes and discussion forums for students. Which of the following platforms would be most suitable for managing these activities ?

- (A) Schoology
- (B) Blackboard learn
- (C) Zoom
- (D) Canvas
- (E) Moodle

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (C), (D) and (E) Only
- (2) (A), (B) and (C) Only
- (3) (A), (B), (D) and (E) Only
- (4) (C) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 9 Question Id : 53307211587 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एक आनलाइन पाठ्यक्रम में एक अध्यापक, छात्रों के लिए साप्ताहिक पाठन, प्रश्नोत्तरियाँ और चर्चाओं से संबंधित फोरम (मंच) आयोजित करना चाहता है। इन गतिविधियों के प्रबंधन के लिए निम्नलिखित में से कौन-सा प्लेटफार्म सर्वाधिक उपयुक्त होगा?

- (A) स्कूलोजी
- (B) ब्लैकबोर्ड लर्न
- (C) ज़ूम
- (D) कैनवास
- (E) मूडल

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (C), (D) और (E)
- (2) केवल (A), (B) और (C)
- (3) केवल (A), (B), (D) और (E)
- (4) केवल (C) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 10 Question Id : 53307211588 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Match List - I with List - II.

| List - I<br>(Swayamprabha Channel No.) | List - II<br>(Theme)                |
|----------------------------------------|-------------------------------------|
| (A) Channel 8                          | (I) Applied Sciences                |
| (B) Channel 9                          | (II) Social Sciences and Humanities |
| (C) Channel 10                         | (III) Life Science                  |
| (D) Channel 11                         | (IV) Physical and Earth Sciences    |

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 10 Question Id : 53307211588 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>(स्वयंप्रभा चैनल संख्या) | सूची-II<br>(विषय)                    |
|------------------------------------|--------------------------------------|
| (A) चैनल 8                         | (I) अनुप्रयुक्त विज्ञान              |
| (B) चैनल 9                         | (II) सामाजिक विज्ञान और मानविकी      |
| (C) चैनल 10                        | (III) जीवन विज्ञान                   |
| (D) चैनल 11                        | (IV) भौतिक विज्ञान और पृथ्वी विज्ञान |

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 11 Question Id : 53307211589 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

According to UGC Regulations 2018 on Plagiarism, Which of the following percentages of similarity in a research article would result in denial of one annual increment to a university teacher ?

- (1) 62%
- (2) 34%
- (3) 48%
- (4) 18%

**Options :**

1. 1

- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 11 Question Id : 53307211589 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साहित्यिक चोरी के सम्बंध में विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (यूजीसी) विनियम 2018 के अनुसार किसी अनुसंधान लेख में निम्नलिखित में से कितने प्रतिशत समानता होने पर विश्वविद्यालय के किसी अध्यापक को एक वार्षिक वेतनवृद्धि नहीं मिलेगी ?

- (1) 62%
- (2) 34%
- (3) 48%
- (4) 18%

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 12 Question Id : 53307211590 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following types of sampling is likely to have maximum bias ?

- (1) Simple random sampling
- (2) Stratified random sampling
- (3) Snowball sampling
- (4) Cluster random sampling

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 12 Question Id : 53307211590 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित में से किस प्रकार के प्रतिचयन में अधिकतम पूर्वाग्रह होने की संभावना होती है?

- (1) सरल यादृच्छिक प्रतिचयन
- (2) स्तरित यादृच्छिक प्रतिचयन
- (3) हिमकंदुक प्रतिचयन (स्नोबाल सैंपलिंग)
- (4) समूह यादृच्छिक प्रतिचयन

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 13 Question Id : 53307211591 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Identify the threats to internal validity associated with participants in a study.

- (A) Testing threat
- (B) Selection threat
- (C) History threat
- (D) Attrition threat

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (C) Only
- (2) (B), (C) and (D) Only
- (3) (A), (B) and (D) Only
- (4) (A), (C) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 13 Question Id : 53307211591 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

किसी अध्ययन में सहभागियों से संबंधित आंतरिक वैधता के लिए खतरों की पहचान करें :

- (A) परीक्षण संबंधी खतरे
- (B) चयन संबंधी खतरे
- (C) इतिहास संबंधी खतरे
- (D) संघर्षण संबंधी खतरे

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (B) और (C)
- (2) केवल (B), (C) और (D)
- (3) केवल (A), (B) और (D)
- (4) केवल (A), (C) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 14 Question Id : 53307211592 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Arrange the data sets with following means ( $\bar{x}$ ) and standard deviations ( $\sigma$ ) in increasing order of their coefficients of variation :

- (A)  $\sigma=3.7, \bar{x} = 20$
- (B)  $\sigma=4.3, \bar{x} = 25$
- (C)  $\sigma=5.2, \bar{x} = 35$
- (D)  $\sigma=6.1, \bar{x} = 40$

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (B), (C), (D), (A)
- (3) (C), (D), (B), (A)
- (4) (D), (C), (A), (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3

**Question Number : 14 Question Id : 53307211592 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित माध्यों ( $\bar{x}$ ) और मानक विचलनों ( $\sigma$ ) वाले डेटासेटों को उनके विचरण के गुणांकों के बढ़ते क्रम में व्यवस्थित कीजिए।

(A)  $\sigma=3.7, \bar{x} = 20$

(B)  $\sigma=4.3, \bar{x} = 25$

(C)  $\sigma=5.2, \bar{x} = 35$

(D)  $\sigma=6.1, \bar{x} = 40$

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

(1) (A), (B), (C), (D)

(2) (B), (C), (D), (A)

(3) (C), (D), (B), (A)

(4) (D), (C), (A), (B)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 15 Question Id : 53307211593 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Match List - I with List - II.

| List - I<br>(Variable)   | List - II<br>(Description)                                                           |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| (A) Dichotomous variable | (I) Is causally influenced by another variable                                       |
| (B) Independent variable | (II) Where distances between categories are identical across its range of categories |
| (C) Dependent variable   | (III) Has just two categories                                                        |
| (D) Interval variable    | (IV) Has a causal impact on another variable                                         |

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 15 Question Id : 53307211593 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>( चर ) | सूची-II<br>( विवरण )                                                  |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| (A) द्विभाजी चर  | (I) अन्य चर द्वारा कारणता से प्रभावित होता है                         |
| (B) स्वतंत्र चर  | (II) जहाँ श्रेणियों के रेंज में श्रेणियों के बीच दूरियाँ समान होती है |
| (C) आश्रित चर    | (III) जिसमें केवल दो श्रेणियाँ होती हैं                               |
| (D) अंतराल चर    | (IV) अन्य चर पर कार्य-कारण संबंधी प्रभाव होता है                      |

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही उत्तर** का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 16 Question Id : 53307211594 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The interactive technologies are responsible for the appearance of :

- (1) Traditional media age
- (2) Broadcast media age
- (3) Market media age
- (4) Second media age

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 16 Question Id : 53307211594 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

अन्योन्य-क्रियात्मक प्रौद्योगिकियां किसके आगमन के लिए उत्तरदायी हैं ?

- (1) पारम्परिक मीडिया युग
- (2) प्रसारण मीडिया युग
- (3) विपणि (मार्केट) मीडिया युग
- (4) द्वितीय मीडिया युग

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 17 Question Id : 53307211595 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The interactive society is based on integration of :

- (1) Multiple communication modes
- (2) Dual communication restrictions
- (3) Single purpose audience
- (4) Varied face-to-face options

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 17 Question Id : 53307211595 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

अन्योन्य-क्रियात्मक समाज किसके समेकन पर आधारित है ?

- (1) बहुविध सम्प्रेषण माध्यम
- (2) द्वैध सम्प्रेषण संबंधी प्रतिबंध
- (3) एकल प्रयोजन वाले आग्राहक
- (4) विविध मुखोन्मुख विकल्प

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 18 Question Id : 53307211596 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The post-modern mass media have the characteristics of :

- (A) Immobility
- (B) Mobility
- (C) Globalisation
- (D) Simulation
- (E) Linearity

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C) Only
- (2) (B), (C), (D) Only
- (3) (C), (D), (E) Only
- (4) (A), (C), (E) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 18 Question Id : 53307211596 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

उत्तर-आधुनिक मास मीडिया की कौनसी विशेषताएं हैं ?

- (A) अगतिशीलता
- (B) गतिशीलता
- (C) वैश्वीकरण
- (D) अनुरूपण
- (E) रेखिकता

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही** उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (B), (C)
- (2) केवल (B), (C), (D)
- (3) केवल (C), (D), (E)
- (4) केवल (A), (C), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3

**Question Number : 19 Question Id : 53307211597 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Identify the chronological sequence of the following communication devices :

- (A) Audio cassettes
- (B) Long playing record
- (C) Magnetic tape
- (D) Compact discs
- (E) MP3

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (E), (D)
- (2) (B), (D), (E), (A), (C)
- (3) (C), (B), (A), (D), (E)
- (4) (D), (E), (B), (C), (A)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 19 Question Id : 53307211597 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सम्प्रेषण के निम्नलिखित उपकरणों के कालक्रमिक अनुक्रम की पहचान कीजिए :

- (A) श्रव्य कैसेट्स
- (B) लंबे समय तक बजाये जाने वाला रिकॉर्ड
- (C) मैग्नेटिक टेप
- (D) कम्प्यूटर डिस्क
- (E) एम.पी.3

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही** उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A), (B), (C), (E), (D)
- (2) (B), (D), (E), (A), (C)
- (3) (C), (B), (A), (D), (E)
- (4) (D), (E), (B), (C), (A)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 20 Question Id : 53307211598 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Match List - I with List - II.

| List - I                 | List - II                                                  |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|
| (Concept of profit)      | (Description)                                              |
| (A) Synergy              | (I) Strong incentive to replicate a successful format      |
| (B) Planned obsolescence | (II) Media obsession with sensationalism                   |
| (C) Logic of safety      | (III) Horizontal integration of subsidiary media companies |
| (D) Spectacle            | (IV) Planned Phasing out of product                        |

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(III)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 20 Question Id : 53307211598 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>(लाभ की अवधारणा) | सूची-II<br>(वर्णन)                                   |
|----------------------------|------------------------------------------------------|
| (A) सहक्रिया               | (I) सफल आरूप की प्रतिकृति के लिए शक्तिशाली उत्प्रेरक |
| (B) योजनाबद्ध अप्रचलन      | (II) सनसनीखेजवाद के प्रति मीडिया का मोह              |
| (C) सुरक्षापरक तर्क        | (III) सहायक मीडिया कंपनियों का क्षेत्रीय समेकन       |
| (D) तमाशा                  | (IV) योजनाबद्ध तरीके से उत्पाद को हटाना              |

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(III)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 21 Question Id : 53307211599 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

**Match List - I with List - II.**

| List - I<br>(Expression)                     | List - II<br>(Value) |
|----------------------------------------------|----------------------|
| (A) $0.5 \times 0.05 \times 0.005 \times 50$ | (I) 154.15125        |
| (B) $5.55 \times 55.5 \times 55$             | (II) 16941.375       |
| (C) $5.05 \times 5.55 \times 5.5$            | (III) 1678.875       |
| (D) $5.5 \times 5.5 \times 55.5$             | (IV) 0.00625         |

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 21 Question Id : 53307211599 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>( व्यंजक )                         | सूची-II<br>( मान ) |
|----------------------------------------------|--------------------|
| (A) $0.5 \times 0.05 \times 0.005 \times 50$ | (I) 154.15125      |
| (B) $5.55 \times 55.5 \times 55$             | (II) 16941.375     |
| (C) $5.05 \times 5.55 \times 5.5$            | (III) 1678.875     |
| (D) $5.5 \times 5.5 \times 55.5$             | (IV) 0.00625       |

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 22 Question Id : 53307211600 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Find the number that can be inserted at the place of question mark (?) in the series given below :

$$6, \frac{7}{2}, \frac{8}{3}, \frac{9}{4}, ?, \frac{11}{6}$$

- (1) 3
- (2)  $\frac{5}{12}$
- (3) 2
- (4)  $\frac{59}{12}$

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 22 Question Id : 53307211600 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

नीचे दिए गए क्रम में प्रश्न वाचक स्थान (?) पर सन्निविष्ट की जा सकने वाली संख्या का पता लगाए :

$$6, \frac{7}{2}, \frac{8}{3}, \frac{9}{4}, ?, \frac{11}{6}$$

(1) 3

(2)  $\frac{5}{12}$

(3) 2

(4)  $\frac{59}{12}$

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 23 Question Id : 53307211601 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following statements are true ?

- (A) A single discount, equivalent to a series of discounts of 20%, 10% and 5%, is 35%.
- (B) If after two successive discounts of 12% and 5%, an article was sold for ₹ 209, then the original price of the article is ₹ 250.
- (C) If a shopkeeper allows two successive discounts of 5% each on the marked price of ₹ 80, the selling price of the article is ₹ 75.
- (D) If the difference between a single discount of 35% and two successive discounts of 20% on a certain bill is ₹ 22, then the total amount of the bill is ₹ 2200.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (C) Only
- (2) (A) and (C) Only
- (3) (B) and (D) Only
- (4) (C) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 23 Question Id : 53307211601 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्न में से कौन से कथन सत्य हैं ?

- (A) 20%, 10% एवं 5% की क्रमागत छूटों के समतुल्य एकल छूट 35% हैं
- (B) यदि 12% एवं 5% के दो क्रमिक छूटों के बाद एक वस्तु को ₹ 209/- में बेचा गया, तब वस्तु का मूल मूल्य ₹ 250/- है
- (C) यदि एक दुकानदार ₹ 80/- के अंकित मूल्य पर दो बार 5% की क्रमिक छूट देता है, वस्तु का विक्री मूल्य ₹ 75/- है
- (D) एक कतिपय बिल पर 35% की एकल छूट और 20% की दो क्रमिक छूटों के मध्य अन्तर ₹ 22/- है, तब बिल की कुल राशि ₹ 2200/- है

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (B) एवं (C)
- (2) केवल (A) एवं (C)
- (3) केवल (B) एवं (D)
- (4) केवल (C) एवं (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 24 Question Id : 53307211602 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

In a certain coded language :

“Indian cuisines are good” is coded as : “MI CI FI GI”

“They like Indian cuisines” is coded as : “AI LI MI CI”

“People like Indian Chinese” is coded as : “PI LI MI HI”

“They and people are best” is coded as : “AI DI PI FI BI”

How the words ‘good’ Chinese’ and ‘cuisines’ are coded in this language ?

- (1) GI, HI and CI
- (2) AI, LI and FI
- (3) MI, DI and BI
- (4) HI, CI and LI

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 24 Question Id : 53307211602 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

किसी कूट भाषा में :

“Indian cuisines are good” को कूटबद्ध कोड में “MI CI FI GI” लिख जाता है

“They like Indian cuisines” को कूटबद्ध कोड में “AI LI MI CI” लिखा जाता है

“People like Indian Chinese” को कूटबद्ध कोड में “PI LI MI HI” लिखा जाता है

“They and people are best” को कूटबद्ध कोड में “AI DI PI FI BI” लिखा जाता है

‘good’, ‘Chinese’ एवं ‘cuisines’ शब्दों को इस भाषा में कैसे कूटबद्ध किया जाएगा ?

(1) GI, HI एवं CI

(2) AI, LI एवं FI

(3) MI, DI एवं BI

(4) HI, CI एवं LI

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 25 Question Id : 53307211603 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The average age of a group of workers is 42 yrs. If eight (8) new workers of average age of 36 yrs. join the group, the average age of the group becomes 40 yrs. Find the number of workers initially present in the group :

(1) 17

(2) 16

(3) 18

(4) 20

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 25 Question Id : 53307211603 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एक श्रमिक समूह की औसत आयु 42 वर्ष है। यदि 36 वर्ष की औसत आयु वाले 8 (आठ) नए श्रमिक इस समूह में शामिल होते हैं तो समूह की औसत आयु 40 वर्ष हो जाती है। समूह में प्रारम्भ में उपस्थित श्रमिकों की संख्या बताइए।

- (1) 17
- (2) 16
- (3) 18
- (4) 20

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 26 Question Id : 53307211604 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

“According to some newspapers today the Crime rate in New York has slightly increased in the recent past. New Yorkers are nothing but a bunch of criminals”. Which fallacy is committed in the above statement ?

- (1) Slippery slope
- (2) Appeal to Inappropriate Authority
- (3) Hasty Generalization
- (4) Strawman

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 26 Question Id : 53307211604 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

“आज कुछ समाचारपत्रों के अनुसार न्यूयॉर्क में गत दिनों में अपराध दर में थोड़ी वृद्धि हुई है। न्यूयॉर्क वासी अपराधियों के एक समूह के अतिरिक्त कुछ नहीं हैं।” उपर्युक्त कथन में कौनसा तर्कदोष किया गया है?

- (1) फिसलनयुक्त ढलान
- (2) अनुपयुक्त प्राधिकारी को आग्रह
- (3) अविचारित सामान्यीकरण
- (4) घास का पुतला (स्ट्रॉमैन)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 27 Question Id : 53307211605 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following statements are true ?

- (A) An argument is sound when it is valid and has only true premises
- (B) In an argument truth of its conclusion determines its validity by itself.
- (C) Some valid arguments have false premises and a true conclusion
- (D) Some invalid arguments have false premises and a true conclusion

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (C) and (D) Only
- (2) (A), (B) and (C) Only
- (3) (B) and (C) Only
- (4) (A), (B) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 27 Question Id : 53307211605 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित में से कौनसे कथन सत्य हैं?

- (A) एक युक्ति ठोस है जब यह वैध हो और केवल दो आधारिकाएं रखती हो।
- (B) किसी युक्ति में उसके निष्कर्ष का सत्य स्वयं इसकी वैधता निर्धारित करता है।
- (C) कुछ वैध युक्तियों की आधारिकाएं असत्य और निष्कर्ष सत्य होते हैं।
- (D) कुछ अवैध युक्तियों की आधारिकाएं असत्य और निष्कर्ष सत्य होते हैं।

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (C) और (D)
- (2) केवल (A), (B) और (C)
- (3) केवल (B) और (C)
- (4) केवल (A), (B) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 28 Question Id : 53307211606 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Arrange the following in order of decreasing extension.

- (A) Sonnet
- (B) Poem
- (C) Verse
- (D) Literature

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (D), (C), (B), (A)
- (3) (D), (B), (A), (C)
- (4) (A), (B), (D), (C)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

Question Number : 28 Question Id : 53307211606 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

निम्नलिखित को वस्त्वर्थ के घटते हुए क्रम में व्यवस्थित कीजिए :

- (A) चतुर्दश-पदी (सोनेट)
- (B) कविता
- (C) छंद
- (D) साहित्य

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (D), (C), (B), (A)
- (3) (D), (B), (A), (C)
- (4) (A), (B), (D), (C)

Options :

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

Question Number : 29 Question Id : 53307211607 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

Match List - I with List - II.

| List - I<br>(Informal fallacy) | List - II<br>(Reason)    |
|--------------------------------|--------------------------|
| (A) Argument from Ignorance    | (I) Presumption          |
| (B) Appeal to Emotion          | (II) Ambiguity           |
| (C) Fallacy of Division        | (III) Relevance          |
| (D) Begging the Question       | (IV) Defective Induction |

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

Options :

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 29 Question Id : 53307211607 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>( अनाकारिक तर्कदोष ) | सूची-II<br>( कारण )   |
|--------------------------------|-----------------------|
| (A) अनभिज्ञता से युक्ति        | (I) पूर्वधारणा        |
| (B) मनोभाव आग्रह               | (II) अस्पष्टता        |
| (C) विभाजन तर्कदोष             | (III) प्रासंगिकता     |
| (D) आत्माश्रय दोष              | (IV) त्रुटिपूर्ण आगमन |

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 30 Question Id : 53307211608 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

According to Nyāya logic, which of the following statements is fallacious because it involves a non-inferentially contradicted middle term ?

- (1) The hill has fire because it is knowable
- (2) Fire is cold because it is a substance
- (3) All things are non-eternal because they are knowable
- (4) Sound is eternal because it is audible

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 30 Question Id : 53307211608 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

न्याय तर्कशास्त्र के अनुसार निम्नलिखित में से कौनसा कथन तर्क दोष पूर्ण हैं क्योंकि इसमें गैर-आनुमानिक व्याघाती मध्य पद है :

- (1) पहाड़ी पर आग है क्योंकि यह ज्ञेय है।
- (2) आग शीतल है क्योंकि यह एक पदार्थ है।
- (3) सभी वस्तुएं गैर-शाश्वत हैं क्योंकि वे ज्ञेय हैं।
- (4) ध्वनि शाश्वत है क्योंकि यह श्रव्य है।

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 31 Question Id : 53307211609 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

With reference to computer networking, which of the following statements is true of an Intranet.

- (1) It is a network within an organization that uses Internet protocols and technologies.
- (2) It is a network that covers a wide area with the help of rented telecommunication lines.
- (3) It is a network where a computer is connected to the Internet and acts as a gateway for other devices.
- (4) It is a widely available public network of interconnected computer networks.

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 31 Question Id : 53307211609 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कंप्यूटर नेटवर्किंग के संदर्भ में, निम्न में से इंटरनेट संबंधी कौन सा कथन सही है?

- (1) यह संगठन के भीतर का नेटवर्क है जो इंटरनेट प्रोटोकॉल व प्रौद्योगिकियों का प्रयोग करता है
- (2) यह एक नेटवर्क है जो किराए की दूरसंचार लाइनों की सहायता से एक व्यापक क्षेत्र को आच्छादित करता है
- (3) यह एक नेटवर्क है जहां कंप्यूटर इंटरनेट से जुड़ा होता है और अन्य युक्तियों के लिए गेटवे का कार्य करता है
- (4) यह परस्पर-संयोजित कंप्यूटर नेटवर्कों का व्यापक रूप से उपलब्ध सार्वजनिक नेटवर्क है

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 32 Question Id : 53307211610 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following pair of acronym and its expansion is incorrectly matched ?

- (1) CDROM - Computer Disk Read Only Memory
- (2) CRT - Cathode Ray Tube
- (3) MICR - Magnetic Ink Character Recognition
- (4) AVI - Audio Video Interleave

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 32 Question Id : 53307211610 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

परिवर्णी और उसके विस्तार का निम्न में से कौन सा युग्म सुमेलित नहीं है?

- (1) सी डी आर ओ एम - कंप्यूटर डिस्क रीड ओनली मेमोरी
- (2) सी आर टी - कैथोड रे ट्यूब
- (3) एम आइ सी आर - मैग्नेटिक इंक कैरेक्टर रिकग्निशन
- (4) ए वी आई - ऑडियो वीडियो इंटरलीव

**Options :**

1. 1
2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 33 Question Id : 53307211611 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Identify the sequence of words A-E that correctly fills the blanks in the following paragraph :

An operating system that uses windows, icons, menus and pointers for human - computer interaction, is known as \_\_\_\_\_. Post-WIMP inter-faces found on devices like iPads, iPods and mobile phone make use of \_\_\_\_\_ technology that allows us to use our fingers to select icons and menus. Post-WIMP interfaces allow us to use \_\_\_\_\_, rotating and swiping techniques. The technology that allows users to store documents, programs and data on Internet is known as \_\_\_\_\_. Documents created using Google Docs are stored \_\_\_\_\_ on the Internet and can be accessed anywhere and at any time.

- (A) Touch Screen
- (B) Cloud Computing
- (C) GUI
- (D) Remotely
- (E) Pinching

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (C), (A), (E), (D), (B)
- (2) (A), (C), (D), (B), (E)
- (3) (B), (D), (C), (E), (A)
- (4) (C), (A), (E), (B), (D)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 33 Question Id : 53307211611 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

A-E शब्दों के क्रम की पहचान कीजिए जो निम्न गद्यांश में रिक्त स्थानों को सही रूप में भरे :

मानव-कंप्यूटर अंतर्क्रिया हेतु विंडो, आइकन, मेन्यू व प्वाइंटर का प्रयोग करने वाली प्रचालन प्रणाली \_\_\_\_\_ के रूप में जानी जाती है। आई पैड, आई पोड और मोबाइल फोन जैसी युक्ति पर पाये जाने वाले पोस्ट-डब्लू आई एम पी इंटर फेस \_\_\_\_\_ प्रौद्योगिकी का प्रयोग करते हैं जो हमें अपनी अंगुलियों से घूर्णन आइकन व मेन्यू चुनने देती है। पोस्ट डब्लू आई एम पी इंटरफेस हमें \_\_\_\_\_ घूर्णन व प्रसर्पण तकनीकों का प्रयोग करने देता है। प्रयोक्ताओं को इंटरनेट पर प्रलेख, प्रोग्राम व डाटा भंडारण की अनुमति देने वाली प्रौद्योगिकी \_\_\_\_\_ की रूप में जानी जाती है। गूगल डॉक्स के प्रयोग से बनाए गए प्रलेख इंटरनेट पर \_\_\_\_\_ भंडारित होते हैं और उन तक कहीं भी और कभी भी पहुँचा जा सकता है।

- (A) स्पर्श स्क्रीन
- (B) मेघ परिकलन
- (C) जी यू आई
- (D) दूर से
- (E) पिचिंग

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (C), (A), (E), (D), (B)
- (2) (A), (C), (D), (B), (E)
- (3) (B), (D), (C), (E), (A)
- (4) (C), (A), (E), (B), (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 34 Question Id : 53307211612 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following devices are computer input devices only ?

- (A) DVD - R
- (B) Joystick
- (C) Plotter
- (D) Touch Pad
- (E) Microphone

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (D) and (E) Only
- (2) (B), (D) and (E) Only
- (3) (A), (B) and (C) Only
- (4) (B), (C), (D) and (E) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 34 Question Id : 53307211612 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्न में से कौन सी युक्तियां केवल कंप्यूटर आगत युक्तियां ही हैं ?

- (A) डी वी डी - आर
- (B) जॉयस्टिक
- (C) प्लॉटर
- (D) टच पैड
- (E) माइक्रोफोन

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही** उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (D) और (E)
- (2) केवल (B), (D) और (E)
- (3) केवल (A), (B) और (C)
- (4) केवल (B), (C), (D) और (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3

**Question Number : 35 Question Id : 53307211613 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Match List - I with List - II.

| List - I<br>(Error Message in MS-EXCEL) | List - II<br>(Error Description)                                                     |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| (A) #####                               | (I) When the formula contains a cell reference that is pointing to an invalid cell   |
| (B) #VALUE!                             | (II) When you divide a number by a cell that points to an empty cell                 |
| (C) #REF!                               | (III) When the arithmetic formula contains text instead of a number                  |
| (D) #DIV/O                              | (IV) When the cell contains a number that is too wide for the result to be displayed |

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 35 Question Id : 53307211613 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>( एम एस एक्सेल में त्रुटि संदेश ) | सूची-II<br>( त्रुटि विवरण )                                                             |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| (A) #####                                   | (I) जब सूत्र में प्रकोष्ठ संदर्भ होता है जो अवैध प्रकोष्ठ की ओर इंगित कर रहा होता है    |
| (B) #VALUE!                                 | (II) जब आप एक संख्या को प्रकोष्ठ से विभाजित करते हैं जो रिक्त प्रकोष्ठ की ओर इंगित करे  |
| (C) #REF!                                   | (III) जब अंकगणितीय सूत्र में संख्या के स्थान पर पाठ (टेक्स्ट) हो                        |
| (D) #DIV/O                                  | (IV) जब प्रकोष्ठ में इतनी अधिक विस्तृत संख्या हो, कि परिणाम को प्रदर्शित न किया जा सके। |

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 36 Question Id : 53307211614 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Pure rain water is naturally :

- (1) Mild Acidic
- (2) Mild Basic
- (3) Neutral
- (4) Strong Acidic

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 36 Question Id : 53307211614 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

विशुद्ध वर्षा जल प्राकृतिक रूप से क्या होता है ?

- (1) मंद अम्लीय
- (2) मंद क्षारीय
- (3) उदासीन
- (4) अति अम्लीय

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 37 Question Id : 53307211615 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Presence of Lead in drinking water can adversely affect the human health. The three vital systems in the human body that are most sensitive to Lead are :

- (A) Nervous system
- (B) Cardio-vascular system
- (C) Renal system
- (D) Respiratory system
- (E) Blood forming system

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (C) and (E) Only
- (2) (B), (C) and (D) Only
- (3) (B), (D) and (E) Only
- (4) (A), (C) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 37 Question Id : 53307211615 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पेयजल में सीसा की विद्यमानता से मानव स्वास्थ्य पर विपरीत प्रभाव पड़ सकता है। सीसा के प्रति सबसे अधिक संवेदनशील मानव शरीर के तीन महत्वपूर्ण तंत्र हैं :

- (A) स्नायु तंत्र
- (B) हृद्-वाहिका तंत्र
- (C) वृक्कीय तंत्र
- (D) श्वसन तंत्र
- (E) रक्त निर्माण तंत्र

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (C) और (E)
- (2) केवल (B), (C) और (D)
- (3) केवल (B), (D) और (E)
- (4) केवल (A), (C) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 38 Question Id : 53307211616 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following represent the nutrient contents of a water body at different levels ?

- (A) Phototropic
- (B) Eutrophic
- (C) Mesotrophic
- (D) Chemotrophic
- (E) Oligotrophic

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (C) and (E) Only
- (2) (B), (C) and (D) Only
- (3) (A), (B) and (D) Only
- (4) (B), (C) and (E) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 38 Question Id : 53307211616 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित में से कौनसे एक जलाशय में विभिन्न स्तरों पर पोषक तत्वों को द्योतित करते हैं ?

- (A) प्रकाश पोषित (फोटोट्रॉफिक)
- (B) सुपोषज (यूट्रोफिक)
- (C) मध्यपोषी (मेसोट्रॉफिक)
- (D) रसोपोषित (केमोट्रॉफिक)
- (E) अल्पपोषी (ऑलिगोट्रॉफिक)

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (C) और (E)
- (2) केवल (B), (C) और (D)
- (3) केवल (A), (B) और (D)
- (4) केवल (B), (C) और (E)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 39 Question Id : 53307211617 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following are true about sound ?

- (A) 10 decibel (dB) increase in sound is equal to 10 fold increase in sound intensity
- (B) 20 dB increase in sound is equal to 20 fold increase in sound intensity
- (C) Loudness is the human perception of sound intensity
- (D) The audible sound range is between 20 Hz to 20 kHz
- (E) Sound below 20 Hz is called ultrasound while above 20 kHz is called infrasound

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) Only
- (2) (B), (C) and (D) Only
- (3) (C), (D) and (E) Only
- (4) (A), (C) and (D) Only

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 39 Question Id : 53307211617 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्नलिखित में से कौनसे कथन ध्वनि के बारे में सही हैं ?

- (A) ध्वनि में 10 डेसीबल (डी.बी.) की वृद्धि ध्वनि की तीव्रता में 10 गुना वृद्धि के समान है।
- (B) ध्वनि में 20 डी.बी. की वृद्धि ध्वनि की तीव्रता में 20 गुना वृद्धि के समान है।
- (C) प्रबलता ध्वनि की तीव्रता का मानव प्रत्यक्षीकरण है।
- (D) श्रव्य ध्वनि की रेंज (परास) 20 Hz से 20 kHz के बीच है।
- (E) 20 Hz के नीचे ध्वनि को पराध्वनि कहा जाता है, जबकि 20 kHz के ऊपर ध्वनि को इन्फ्रा-ध्वनि कहा जाता है।

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही उत्तर** का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A), (B) और (D)
- (2) केवल (B), (C) और (D)
- (3) केवल (C), (D) और (E)
- (4) केवल (A), (C) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3

**Question Number : 40 Question Id : 53307211618 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following green house gases trapped in large quantity in permafrost and hydrates will likely be released in atmosphere due to global warming ?

- (1) Nitrous Oxide ( $\text{N}_2\text{O}$ )
- (2) Methane ( $\text{CH}_4$ )
- (3) Chlorofluorocarbons (CFCs)
- (4) Hydrofluorocarbons (HFCs)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 40 Question Id : 53307211618 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

वैश्विक तापन (ग्लोबल वार्मिंग) के कारण स्थायी तुषार भूमि (पर्माफ्रोस्ट) और हाइड्रेट्स में फंसी निम्नलिखित में से कौनसी ग्रीन हाउस गैस के निर्मुक्त होने की संभावना होगी ?

- (1) नाइट्रस ऑक्साइड ( $\text{N}_2\text{O}$ )
- (2) मीथेन ( $\text{CH}_4$ )
- (3) क्लोरोफ्लोरोकार्बन्स (सी.एफ.सी.)
- (4) हाइड्रोफ्लोरोकार्बन्स (एच.एफ.सी.)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 41 Question Id : 53307211619 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The Council of Education (in India) sought the establishment of a university in :

- (1) Bengal Presidency
- (2) Bombay Presidency
- (3) Madras Presidency
- (4) North-Western provinces

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 41 Question Id : 53307211619 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

शिक्षा परिषद ( भारत में ) ने निम्नलिखित में से किस में एक विश्वविद्यालय की स्थापना का प्रयत्न किया ?

- (1) बंगाल प्रेसिडेन्सी
- (2) बॉम्बे प्रेसिडेन्सी
- (3) मद्रास प्रेसिडेन्सी
- (4) उत्तर-पश्चिमी प्रान्तों में

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 42 Question Id : 53307211620 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

According to the New Education Policy, 2020, who among the following must be at the centre of fundamental reforms in the education system ?

- (1) Policy makers
- (2) Teachers
- (3) Industry leaders
- (4) Administrators

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 42 Question Id : 53307211620 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

नवीन शिक्षा नीति 2020 के अनुसार, निम्न में से किसे शैक्षिक प्रणाली में मूलभूत सुधारों के केन्द्र में रहना चाहिए ?

- (1) नीति निर्माता
- (2) शिक्षक
- (3) उद्योग लीडर्स
- (4) प्रशासक

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 43 Question Id : 53307211621 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following Anglican Missionary Societies were most involved in teaching in high schools and colleges across North India in later part of Ninetieth century ?

- (A) The Church Missionary Society
- (B) The London Missionary Society
- (C) Society for the propagation of the Gospel
- (D) The Cambridge Mission to Delhi

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A) and (B) Only
- (2) (A), (B), (C), (D)
- (3) (C) and (D) Only
- (4) (A), (C) and (D) Only

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 43 Question Id : 53307211621 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

निम्न में से कौन-सी अंग्रेजी (एंग्लिकन) मिशनरी सोसाइटियाँ 19वीं शताब्दी की परवर्ती भाग में सम्पूर्ण उत्तर भारत में उच्च विद्यालयों एवं कालेजों के शिक्षण में अत्यधिक सम्मिलित थीं ?

- (A) दि चर्च मिशनरी सोसाइटी
- (B) दि लंदन मिशनरी सोसाइटी
- (C) सोसाइटी फॉर दि प्रोपेगेशन ऑफ दि गोस्पेल
- (D) दि कैम्ब्रिज मिशन टू दिल्ली

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) केवल (A) और (B)
- (2) (A), (B), (C), (D)
- (3) केवल (C) और (D)
- (4) केवल (A), (C) और (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 44 Question Id : 53307211622 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Find out the chronological order of the following agencies of educational administration in British India.

- (A) University Board
- (B) Board of Governors
- (C) Committee of Native Education
- (D) Council of Education
- (E) Department of Public Instruction

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (C), (D), (E), (B)
- (2) (B), (E), (C), (A), (D)
- (3) (C), (A), (D), (B), (E)
- (4) (D), (E), (B), (C), (A)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 44 Question Id : 53307211622 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ब्रिटिश भारत में निम्न शैक्षिक प्रशासन की एजेंसियों को कालक्रमिक रूप में लगाएं :

- (A) विश्वविद्यालय बोर्ड
- (B) बोर्ड ऑफ गवर्नर्स
- (C) देशी शिक्षा की समिति
- (D) शिक्षा परिषद
- (E) सार्वजनिक अनुदेशों का विभाग

नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए :

- (1) (A), (C), (D), (E), (B)
- (2) (B), (E), (C), (A), (D)
- (3) (C), (A), (D), (B), (E)
- (4) (D), (E), (B), (C), (A)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 45 Question Id : 53307211623 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Match List - I with List - II.

| List - I<br>(Author) | List - II<br>(Ancient Text) |
|----------------------|-----------------------------|
| (A) Gotama           | (I) Vaiśeṣika sutras        |
| (B) Patanjali        | (II) Nyāya sutra            |
| (C) Kautilya         | (III) Yoga sutra            |
| (D) Kaṇād            | (IV) Arthaśāstra            |

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 45 Question Id : 53307211623 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सूची-I से सूची-II का मिलान कीजिए :

| सूची-I<br>( लेखक ) | सूची-II<br>( प्राचीन पाठ ) |
|--------------------|----------------------------|
| (A) गौतम           | (I) वैशेषिक सूत्र          |
| (B) पतंजलि         | (II) न्याय सूत्र           |
| (C) कौटिल्य        | (III) योग सूत्र            |
| (D) कणद            | (IV) अर्थशास्त्र           |

नीचे दिए गए विकल्पों में से **सही उत्तर** का चयन कीजिए :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (3) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)

**Options :**

1. 1

- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Sub-Section Number :** 3  
**Sub-Section Id :** 533072457  
**Question Shuffling Allowed :** No

**Question Id : 53307211624 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (46 to 50)**

**Question Label :** Comprehension

Read the following passage and answer the questions that follow.

Adolescence is the most important period of human life. Poets have described it as the spring of life of human being and an important era in the total life span. The word adolescence comes from a Greek word 'adolescere' which means 'to grow to maturity'. A number of definitions have been given by Psychologists from time to time. Some Psychologists define it as the transitional period of life. The child experiences a number of changes in this transitional period. The period runs between childhood and adulthood and is some times called the period of teenage.

According to A. T. Jersild "Adolescence is that span of years during which boys and girls move from childhood to adulthood, mentally, emotionally, socially and physically".

Chronologically adolescence comes roughly in between the years from 12 to the early 20's. The onset of adolescence varies from culture to culture depending on the socio-economic conditions of the country. In this period, great changes occur in all developmental dimensions of the individual.

**Sub questions**

**Question Number : 46 Question Id : 53307211625 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The term 'adolescence' means :

- (1) A state of bliss
- (2) Innocence of childhood
- (3) Moving towards maturity
- (4) Detachment from materialistic world

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 47 Question Id : 53307211626 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

The origin of the word 'adolescence' has come from the following language :

- (1) Latin
- (2) Greek
- (3) Sanskrit
- (4) German

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 48 Question Id : 53307211627 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

A.T. Jersild's definition regarding adolescence highlights the following :

- (1) A child moves from childhood to adulthood, mentally, emotionally, socially and physically.
- (2) Adolescents spend less time in front of the television than other age groups.
- (3) Adolescents reject their parents as companions and as a source of advice.
- (4) Only a minority of adolescents experience some serious psychological issues.

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 49 Question Id : 53307211628 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Poets have compared adolescence to the following phase of life :

- (1) Summer
- (2) Winter
- (3) Spring
- (4) Fall

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3

**Question Number : 50 Question Id : 53307211629 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

Which of the following statements about adolescence is true ?

- (1) Adolescence is a period in between the years from 12 to the early 20's.
- (2) No one can predict exactly when adolescence commences.
- (3) Adolescents are incompetent in tackling science and mathematics puzzles.
- (4) Adolescence does not include any physical and psychological change.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Id : 53307211624 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (46 to 50)**

**Question Label : Comprehension**

निम्नलिखित गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़िए और प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

किशोरावस्था मानव जीवन की सबसे महत्वपूर्ण अवधि है। कवियों ने इसे मानव जीवन के बसंत और कुल जीवन अवधि के महत्वपूर्ण कालखंड के रूप में वर्णित किया है। किशोरावस्था शब्द यूनानी शब्द 'एडोलेस्सेरे' से लिया गया है जिसका अर्थ होता है "परिपक्वता तक विकसित होना"। मनोवैज्ञानिकों ने समय-समय पर इसकी अनेक परिभाषायें दी हैं। कुछ मनोवैज्ञानिक इसे जीवन के संक्रांति-काल के रूप में परिभाषित करते हैं। इस संक्रांतिकाल में बच्चा अनेक परिवर्तनों का अनुभव प्राप्त करता है। यह अवधि बचपन और वयस्कता के बीच की अवधि होती है और कभी-कभी इसे किशोरावस्था (टीनएज) कहा जाता है।

ए.टी. जेरसिल्ड के अनुसार "किशोरावस्था वह कालखंड है जब लड़के और लड़कियाँ मानसिक रूप से, भावनात्मक रूप से, सामाजिक रूप से और शारीरिक रूप से बचपन से वयस्कता की ओर बढ़ते हैं"।

कालक्रम के अनुसार, किशोरावस्था मोटे तौर पर 12 वर्ष से लगभग आरंभ के 20 वर्ष की आयु के बीच की अवधि होती है। किशोरावस्था की शुरुआत देश की सामाजिक - आर्थिक स्थितियों के आधार पर अलग-अलग संस्कृति में अलग-अलग होती है। इस अवधि में व्यक्ति के सभी विकासात्मक आयामों में महत्वपूर्ण परिवर्तन होते हैं।

**Sub questions**

**Question Number : 46 Question Id : 53307211625 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘किशोरावस्था’ शब्द का अर्थ है :

- (1) परम आनन्द की अवस्था
- (2) बचपन का भोलापन
- (3) परिपक्वता की ओर बढ़ना
- (4) भौतिकतावादी दुनिया से विरक्ति

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 47 Question Id : 53307211626 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘किशोरावस्था’ शब्द की उत्पत्ति निम्नलिखित भाषा से हुई है :

- (1) लैटिन से
- (2) यूनानी (ग्रीक) से
- (3) संस्कृत से
- (4) जर्मन से

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 48 Question Id : 53307211627 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

किशोरावस्था के संबंध में ए.टी. जेरसिल्ड की परिभाषा निम्नलिखित को उजागर करती है :

- (1) एक बालक मानसिक रूप से, भावात्मक रूप से, सामाजिक रूप से और शारीरिक रूप से बचपन से वयस्कता की ओर बढ़ता है।
- (2) किशोर, अन्य आयु वर्ग के लोगों की अपेक्षा टेलीविजन के सामने कम समय बिताते हैं।
- (3) किशोर अपने माता-पिता को साथी और सलाह की स्रोत के रूप में अस्वीकार कर देते हैं।
- (4) केवल अल्प संख्या में ही किशोर कुछ गंभीर मनोवैज्ञानिक मुद्दों का अनुभव करते हैं।

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 49 Question Id : 53307211628 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कवियों ने किशोरावस्था की तुलना जीवन के निम्नलिखित चरण से की है :

- (1) ग्रीष्म ऋतु
- (2) शीत ऋतु
- (3) बसंत ऋतु
- (4) पतझड़

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 50 Question Id : 53307211629 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

किशोरावस्था के बारे में निम्नलिखित कथनों में से कौन-सा कथन सत्य है?

- (1) किशोरावस्था 12 वर्ष की आयु से लगभग आरंभिक 20 वर्ष की आयु के बीच की अवधि होती है।
- (2) कोई भविष्यवाणी नहीं कर सकता है कि किशोरावस्था कब आरंभ होती है।
- (3) किशोर, विज्ञान और गणित की प्रश्नोत्तरियों को हल करने में अक्षम होते हैं।
- (4) किशोरावस्था में कोई शारीरिक और मनोवैज्ञानिक परिवर्तन नहीं होता है।

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Marathi**

**Section Id :**

533072154

**Section Number :**

2

|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| Section type :                        | Online    |
| Mandatory or Optional :               | Mandatory |
| Number of Questions :                 | 92        |
| Number of Questions to be attempted : | 92        |
| Section Marks :                       | 200       |
| Maximum Instruction Time :            | 0         |
| Sub-Section Number :                  | 1         |
| Sub-Section Id :                      | 533072458 |
| Question Shuffling Allowed :          | Yes       |

**Question Number : 51 Question Id : 53307211630 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कोणत्या लिपीत कोणत्याही भाषेतील सर्व उच्चारणांचे प्रतिलेखन करण्याची अधिकाधिक सोय केलेली असते ?

- (1) आयपीए
- (2) मँडारिन
- (3) देवनागरी
- (4) लीप्

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 51 Question Id : 53307211630 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कोणत्या लिपीत कोणत्याही भाषेतील सर्व उच्चारणांचे प्रतिलेखन करण्याची अधिकाधिक सोय केलेली असते ?

- (1) आयपीए
- (2) मँडारिन
- (3) देवनागरी
- (4) लीप्

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

Question Number : 52 Question Id : 53307211631 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

लेखनशैली म्हणजे काय ?

- (1) व्याकरणानुसारी केलेले लेखन
- (2) अर्थबोध धुडकावणारे लेखन
- (3) वाक्यबंध विश्लेषण
- (4) लेखन करीत असताना केलेले नियमोल्लंघन

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 52 Question Id : 53307211631 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

लेखनशैली म्हणजे काय ?

- (1) व्याकरणानुसारी केलेले लेखन
- (2) अर्थबोध धुडकावणारे लेखन
- (3) वाक्यबंध विश्लेषण
- (4) लेखन करीत असताना केलेले नियमोल्लंघन

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 53 Question Id : 53307211632 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

‘भाषाविज्ञानाचा आणि भाषाविज्ञानिक संशोधनाचा वापर करून साहित्य समीक्षा, शब्दकोश, भाषाशिक्षण या क्षेत्रांत उपयुक्त आणि भरीव कामगिरी करण्यास मात्र भरपूर वाव आहे.’ हे प्रोफेसर धोंगडे यांचे विधान कोणत्या क्षेत्रास अनुलक्षून आहे ?

- (1) आदिबंधात्मक समीक्षा
- (2) उपयोजित समीक्षा
- (3) उपयोजित भाषाविज्ञान
- (4) भारतीय काव्यशास्त्र

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 53 Question Id : 53307211632 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘भाषाविज्ञानाचा आणि भाषाविज्ञानिक संशोधनाचा वापर करून साहित्य समीक्षा, शब्दकोश, भाषाशिक्षण या क्षेत्रांत उपयुक्त आणि भरीव कामगिरी करण्यास मात्र भरपूर वाव आहे.’ हे प्रोफेसर धोंगडे यांचे विधान कोणत्या क्षेत्रास अनुलक्षून आहे ?

- (1) आदिबन्धात्मक समीक्षा
- (2) उपयोजित समीक्षा
- (3) उपयोजित भाषाविज्ञान
- (4) भारतीय काव्यशास्त्र

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 54 Question Id : 53307211633 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

स्वनविज्ञानाच्या कोणत्या प्रमुख शाखा आहेत ?

- (1) औच्चारिक स्वनविज्ञान, सांचारिक स्वनविज्ञान, श्राव्य स्वनविज्ञान
- (2) संप्रेषण स्वनविज्ञान, औच्चारिक स्वनविज्ञान एवं सांचारिक स्वनविज्ञान
- (3) विनिमयात्मक स्वनविज्ञान, संप्रेषणात्मक स्वनविज्ञान, औच्चारिक स्वनविज्ञान
- (4) संवेशनात्मक स्वनविज्ञान, विनिमयात्मक स्वनविज्ञान, श्राव्य स्वनविज्ञान

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 54 Question Id : 53307211633 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

स्वनविज्ञानाच्या कोणत्या प्रमुख शाखा आहेत ?

- (1) औच्चारिक स्वनविज्ञान, सांचारिक स्वनविज्ञान, श्राव्य स्वनविज्ञान
- (2) संप्रेषण स्वनविज्ञान, औच्चारिक स्वनविज्ञान एवं सांचारिक स्वनविज्ञान
- (3) विनिमयात्मक स्वनविज्ञान, संप्रेषणात्मक स्वनविज्ञान, औच्चारिक स्वनविज्ञान
- (4) संवेशनात्मक स्वनविज्ञान, विनिमयात्मक स्वनविज्ञान, श्राव्य स्वनविज्ञान

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 55 Question Id : 53307211634 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेन वर्ग व चॉम्स्की यांच्यासारखे अमेरिकन संरचनावादी यांच्या मते -

- (A) भाषिक संरचनेचे ज्ञान करून घेण्याची क्षमता माणसात उपजतच असते.
- (B) भाषा शिकण्याचे सामर्थ्य आनुवंशिक रीतीने संक्रमित होत असते.
- (C) भाषेचा सर्वात महत्वाचा गुणधर्म म्हणजे तिची निर्मितीशीलता.
- (D) भाषा शिकण्यासाठी आधी व्याकरण शिकावे लागते.
- (E) भाषेची नियमव्यवस्था ध्यानात घेणे सुलभ नसते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 55 Question Id : 53307211634 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेन वर्ग व चॉम्स्की यांच्यासारखे अमेरिकन संरचनावादी यांच्या मते -

- (A) भाषिक संरचनेचे ज्ञान करून घेण्याची क्षमता माणसात उपजतच असते.
- (B) भाषा शिकण्याचे सामर्थ्य आनुवंशिक रीतीने संक्रमित होत असते.
- (C) भाषेचा सर्वात महत्वाचा गुणधर्म म्हणजे तिची निर्मितीशीलता.
- (D) भाषा शिकण्यासाठी आधी व्याकरण शिकावे लागते.
- (E) भाषेची नियमव्यवस्था ध्यानात घेणे सुलभ नसते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 56 Question Id : 53307211635 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘स्वभावोक्ती’ अलंकारात :

- (A) व्यक्तीच्या मनोदशेचे वर्णन असते.
- (B) मृताचे वर्णन असते.
- (C) पूजा-कार्याचे वर्णन असते.
- (D) प्राण्यांच्या हालचाली टिपलेल्या असतात.
- (E) वस्तूचे अयथार्थ वर्णन येते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1

- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 56 Question Id : 53307211635 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘स्वभावोक्ती’ अलंकारात :

- (A) व्यक्तीच्या मनोदशेचे वर्णन असते.
- (B) मृताचे वर्णन असते.
- (C) पूजा-कार्याचे वर्णन असते.
- (D) प्राण्यांच्या हालचाली टिपलेल्या असतात.
- (E) वस्तूचे अयथार्थ वर्णन येते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 57 Question Id : 53307211636 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

(1) गुरुजी विद्यार्थ्यांना व्याकरण शिकवितात; आणि (2) त्याने घराचे दार ओलांडले, यांतील क्रियापदांचे प्रकार सांगा :

- (A) द्विकर्मक क्रियापद
- (B) उभयविध क्रियापद
- (C) अकर्मक क्रियापद
- (D) सकर्मक क्रियापद
- (E) धातुसाधित क्रियापद (कृदन्त)

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (D) आणि (E)
- (2) केवळ (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A) आणि (B)
- (4) केवळ (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 57 Question Id : 53307211636 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

(1) गुरुजी विद्यार्थ्यांना व्याकरण शिकवितात; आणि (2) त्याने घराचे दार ओलांडले, यांतील क्रियापदांचे प्रकार सांगा :

- (A) द्विकर्मक क्रियापद
- (B) उभयविध क्रियापद
- (C) अकर्मक क्रियापद
- (D) सकर्मक क्रियापद
- (E) धातुसाधित क्रियापद (कृदन्त)

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (D) आणि (E)
- (2) केवळ (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A) आणि (B)
- (4) केवळ (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 58 Question Id : 53307211637 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठीतील बोली आणि त्यांच्या शब्द-संपदा यांच्या सार्थक जोड्या लावा :

**सूची-I**

- (A) वऱ्हाडी
- (B) डांगी
- (C) अहिराणी
- (D) हळबी

**सूची-II**

- (I) रंघत, मोतूर, उच्छाव
- (II) मुईं हिडंले मा, मईं मारेन्दे
- (III) अगास, करुटी, इंगोळ
- (IV) अरदा, बांडी, मपारी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 58 Question Id : 53307211637 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठीतील बोली आणि त्यांच्या शब्द-संपदा यांच्या सार्थक जोड्या लावा :

**सूची-I**

- (A) वऱ्हाडी
- (B) डांगी
- (C) अहिराणी
- (D) हळबी

**सूची-II**

- (I) रंघत, मोतूर, उच्छाव
- (II) मुई हिडंले मा, मई मारेन्दे
- (III) अगास, करुटी, इंगोळ
- (IV) अरदा, बांडी, मपारी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 59 Question Id : 53307211638 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) रा. भि. जोशी
- (B) वि. का. राजवाडे
- (C) माधव त्र्यम्बक पटवर्धन
- (D) यू. म. पठाण

**सूची-II**

- (I) मराठी बखरीतील फार्सीचे स्वरूप
- (II) फारसी मराठी शब्दकोश
- (III) राजवाडे लेखसंग्रह, भाग एक
- (IV) मराठी भाषेची घटना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 59 Question Id : 53307211638 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) रा. भि. जोशी
- (B) वि. का. राजवाडे
- (C) माधव त्र्यम्बक पटवर्धन
- (D) यू. म. पठाण

**सूची-II**

- (I) मराठी बखरीतील फार्सीचे स्वरूप
- (II) फारसी मराठी शब्दकोश
- (III) राजवाडे लेखसंग्रह, भाग एक
- (IV) मराठी भाषेची घटना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 60 Question Id : 53307211639 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘अपभ्रंशकालीन लोकगीतसदृश कवनांतून ओवी अभंग विकास पावले’ असे मत कोणी मांडले ?

- (1) श्री. व्यं. केतकर
- (2) ना.ग. जोशी
- (3) वि.ल. भावे
- (4) गं.बा. सरदार

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 60 Question Id : 53307211639 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘अपभ्रंशकालीन लोकगीतसदृश कवनांतून ओवी अभंग विकास पावले’ असे मत कोणी मांडले ?

- (1) श्री. व्यं. केतकर
- (2) ना.ग. जोशी
- (3) वि.ल. भावे
- (4) गं.बा. सरदार

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 61 Question Id : 53307211640 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साहित्यात संस्कृतीचे ‘संरक्षण’ असते. प्रत्येक गंभीर वाङ्मयीन कृती हा विशिष्ट युगाच्या प्रत्यक्ष ऐतिहासिक प्रक्रियेच्या व घटनेच्या प्रतिबिंबनाचा दस्तावेज (Document) असतो, असे प्रतिपादन कोणी केले.

- (1) मार्क्स
- (2) तेन
- (3) लेनिन
- (4) ग्राम्सी

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 61 Question Id : 53307211640 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साहित्यात संस्कृतीचे 'संरक्षण' असते. प्रत्येक गंभीर वाङ्मयीन कृती हा विशिष्ट युगाच्या प्रत्यक्ष ऐतिहासिक प्रक्रियेच्या व घटनेच्या प्रतिबिंबनाचा दस्तावेज (Document) असतो, असे प्रतिपादन कोणी केले.

- (1) मार्क्स
- (2) तेन
- (3) लेनिन
- (4) ग्राम्सी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 62 Question Id : 53307211641 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'कलावस्तूची निर्मिती आणि रसिकाची सौंदर्यानुभूति या दोन्ही साहित्यबाह्य अशा समाजव्यवस्थेत साकार होत असतात. म्हणून साहित्य-कला समीक्षेने जात-वर्ग-पितृसत्तेची दखल घेतली पाहिजे.' हे मत कोणी मांडले.

- (1) धर्मानंद कोसंबी
- (2) कॉफ्रेड शरद पाटील
- (3) राहुल सांकृत्यायन
- (4) रा. चिं. ढेरे

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 62 Question Id : 53307211641 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'कलावस्तूची निर्मिती आणि रसिकाची सौंदर्यानुभूति या दोन्ही साहित्यबाह्य अशा समाजव्यवस्थेत साकार होत असतात. म्हणून साहित्य-कला समीक्षेने जात-वर्ग-पितृसत्तेची दखल घेतली पाहिजे.' हे मत कोणी मांडले.

- (1) धर्मानंद कोसंबी
- (2) कॉफ्रेड शरद पाटील
- (3) राहुल सांकृत्यायन
- (4) रा. चिं. ढेरे

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 63 Question Id : 53307211642 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तमाशा या लोककलाप्रकाराला ' लोकनाट्य ' हा पर्यायी शब्द सर्वप्रथम कोणी वापरला.

- (1) अमर शेख
- (2) अण्णाभाऊ साठे
- (3) आत्माराम पाटील
- (4) वामनदादा कर्डक

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 63 Question Id : 53307211642 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तमाशा या लोककलाप्रकाराला ' लोकनाट्य ' हा पर्यायी शब्द सर्वप्रथम कोणी वापरला.

- (1) अमर शेख
- (2) अण्णाभाऊ साठे
- (3) आत्माराम पाटील
- (4) वामनदादा कर्डक

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 64 Question Id : 53307211643 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील ग्रंथ प्रकाशन वर्षानुसार क्रमाने लावा.

- (A) विद्रोहाचे पाणी पेटले आहे.
- (B) आंबेडकरी चळवळ आणि साहित्य.
- (C) दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह
- (D) निळी पहाट : मराठी दलित साहित्याची मीमांसा
- (E) मार्क्सवाद आणि दलित साहित्य

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (E), (B), (C), (D), (A)
- (2) (B), (E), (D), (C), (A)
- (3) (A), (C), (D), (E), (B)
- (4) (C), (A), (E), (D), (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 64 Question Id : 53307211643 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील ग्रंथ प्रकाशन वर्षानुसार क्रमाने लावा.

- (A) विद्रोहाचे पाणी पेटले आहे.
- (B) आंबेडकरी चळवळ आणि साहित्य.
- (C) दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह
- (D) निळी पहाट : मराठी दलित साहित्याची मीमांसा
- (E) मार्क्सवाद आणि दलित साहित्य

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (E), (B), (C), (D), (A)
- (2) (B), (E), (D), (C), (A)
- (3) (A), (C), (D), (E), (B)
- (4) (C), (A), (E), (D), (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 65 Question Id : 53307211644 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्राचीन काव्यासंदर्भात योग्य विधानांचे पर्याय निवडा.

- (A) संपूर्ण पंचतंत्र गद्यात आहे.
- (B) प्राचीन भारतीय साहित्याच्या परंपरेनुसार काव्य हे पद्यबद्ध, गद्यबद्ध आणि मिश्र या तिन्ही स्वरूपांत असू शकते.
- (C) पद्यात्मक काव्यप्रबंधाला 'सर्गबंध' काव्य म्हणत.
- (D) गद्यबद्ध आणि पद्यबद्ध अशा सर्वच श्रव्य प्रबंधांना कथा काव्य म्हटले जात असे.
- (E) गद्यात्मक प्रबंधाला महाकाव्य म्हटले जात असे.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 65 Question Id : 53307211644 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्राचीन काव्यासंदर्भात योग्य विधानांचे पर्याय निवडा.

- (A) संपूर्ण पंचतंत्र गद्यात आहे.
- (B) प्राचीन भारतीय साहित्याच्या परंपरेनुसार काव्य हे पद्यबद्ध, गद्यबद्ध आणि मिश्र या तिन्ही स्वरूपांत असू शकते.
- (C) पद्यात्मक काव्यप्रबंधाला 'सर्गबंध' काव्य म्हणत.
- (D) गद्यबद्ध आणि पद्यबद्ध अशा सर्वच श्रव्य प्रबंधांना कथा काव्य म्हटले जात असे.
- (E) गद्यात्मक प्रबंधाला महाकाव्य म्हटले जात असे.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 66 Question Id : 53307211645 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साहित्यकृतीच्या वाचनात पुढील बाबी अभिप्रेत असतात.

- (A) वाचनप्रक्रियेत वंश, वर्ण, वर्ग, लिंग यांच्याशी संबद्ध जाणिव मिळतात.
- (B) वाचन वाचकाच्या विशिष्ट कल्पनांनी प्रभावित असू शकते.
- (C) कृती व घटीत संहिताबाह्य असू शकत नाही.
- (D) वाचक संहितेतील काही गोष्टी स्वीकारतो तर काही नाकारतो.
- (E) संहितावादात (Textualism) बाहेरच्या जगाचे अस्तित्व असते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 66 Question Id : 53307211645 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साहित्यकृतीच्या वाचनात पुढील बाबी अभिप्रेत असतात.

- (A) वाचनप्रक्रियेत वंश, वर्ण, वर्ग, लिंग यांच्याशी संबद्ध जाणिवा मिसळतात.
- (B) वाचन वाचकाच्या विशिष्ट कल्पनांनी प्रभावित असू शकते.
- (C) कृती व घटीत संहिताबाह्य असू शकत नाही.
- (D) वाचक संहितेतील काही गोष्टी स्वीकारतो तर काही नाकारतो.
- (E) संहितावादात (Textualism) बाहेरच्या जगाचे अस्तित्व असते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 67 Question Id : 53307211646 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील काव्यप्रकार आणि काव्यपंक्ती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

सूची-I

( काव्यप्रकार )

(A) हायकू

(B) गझल

(C) दशपदी

(D) मुक्तछंद

सूची-II

( काव्यपंक्ती )

(I) बांधू हवेत किल्ला बाकाबुलंद यंदा त्या क्रांतिकारकांचा आवाज बंद यंदा

(II) कुणि जाल का सांगाल का सुचवाल का ह्या कोकिळा रात्री तरी गाऊ नको खुलवू नको आपला गळा

(III) जुनाटलेला डोह . . . अडमेळ्या बेडकामुळे डुबुकली शांतता

(IV) झरतो आहे घराखालील मुळांतून प्राणासारखा एक मंदा झरा ऊन

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

(1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)

(2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)

(3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)

(4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 67 Question Id : 53307211646 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील काव्यप्रकार आणि काव्यपंक्ती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

सूची-I

( काव्यप्रकार )

(A) हायकू

(B) गझल

(C) दशपदी

(D) मुक्तछंद

सूची-II

( काव्यपंक्ती )

(I) बांधू हवेत किल्ला बाकाबुलंद यंदा त्या क्रांतिकारकांचा आवाज बंद यंदा

(II) कुणि जाल का सांगाल का सुचवाल का ह्या कोकिळा रात्री तरी गाऊ नको खुलवू नको आपला गळा

(III) जुनाटलेला डोह . . . अडमेळ्या बेडकामुळे डुबुकली शांतता

(IV) झरतो आहे घराखालील मुळांतून प्राणासारखा एक मंदा झरा ऊन

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

(1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)

(2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)

(3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)

(4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 68 Question Id : 53307211647 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील अभ्यासक आणि त्यांनी मांडलेल्या संकल्पनांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

सूची-I

(A) म.सु. पाटील

(B) न. चिं. केळकर

(C) द. ग. गोडसे

(D) शरच्चंद्र मुक्तिबोध

सूची-II

(I) मानुषता

(II) शक्तिसौष्टव

(III) तृष्णेचे काव्यशास्त्र

(IV) सविकल्प समाधी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

(1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(III)

(2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)

(3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)

(4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 68 Question Id : 53307211647 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील अभ्यासक आणि त्यांनी मांडलेल्या संकल्पनांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) म.सु. पाटील
- (B) न. चिं. केळकर
- (C) द. ग. गोडसे
- (D) शरच्चंद्र मुक्तिबोध

**सूची-II**

- (I) मानुषता
- (II) शक्तिसौष्ठव
- (III) तृष्णेचे काव्यशास्त्र
- (IV) सविकल्प समाधी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(III)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 69 Question Id : 53307211648 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

परभाषेतील साहित्य कृतीतील पात्रांची नावे, स्थलकाल व वागण्या बोलण्याच्या रीतीतील बदलांसह जे रूप सिद्ध होते त्याला काय म्हटले जाते ?

- (1) भाषांतर
- (2) अर्वाचीनीकरण
- (3) अनुवाद
- (4) रूपांतर

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 69 Question Id : 53307211648 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

परभाषेतील साहित्य कृतीतील पात्रांची नावे, स्थलकाल व वागण्या बोलण्याच्या रीतीतील बदलांसह जे रूप सिद्ध होते त्याला काय म्हटले जाते ?

- (1) भाषांतर
- (2) अर्वाचीनीकरण
- (3) अनुवाद
- (4) रूपांतर

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 70 Question Id : 53307211649 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘ भारतीय साहित्य ’ ही संज्ञा प्रथमतः कोणी मांडली ?

- (1) समाजशास्त्रज्ञ
- (2) वाङ्मयाभ्यासक
- (3) प्राच्यविद्यापंडित
- (4) इतिहासकार

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 70 Question Id : 53307211649 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘भारतीय साहित्य’ ही संज्ञा प्रथमतः कोणी मांडली ?

- (1) समाजशास्त्रज्ञ
- (2) वाङ्मयाभ्यासक
- (3) प्राच्यविद्यापंडित
- (4) इतिहासकार

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 71 Question Id : 53307211650 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘पाण्यावरल्या पाकळ्या’ या जपानी हायकूचे भाषांतर कोणी केले आहे ?

- (1) शिरीष पै
- (2) निरंजन उजगरे
- (3) निस्सिम बेडेकर
- (4) शांता शेळके

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 71 Question Id : 53307211650 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘पाण्यावरल्या पाकळ्या’ या जपानी हायकूचे भाषांतर कोणी केले आहे ?

- (1) शिरीष पै
- (2) निरंजन उजगरे
- (3) निस्सिम बेडेकर
- (4) शांता शेळके

**Options :**

- 1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 72 Question Id : 53307211651 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

वाङ्मयीन प्रभावाभ्यासाच्या संदर्भात बहुमार्गी अभ्यास पद्धतीचा अवलंब केला पाहिजे असा विचार कोणी मांडला ?

- (1) म.द. हातकणंगलेकर
- (2) आनंद पाटील
- (3) रवींद्र किंबहुने
- (4) भालचंद्र नेमाडे

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 72 Question Id : 53307211651 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

वाङ्मयीन प्रभावाभ्यासाच्या संदर्भात बहुमार्गी अभ्यास पद्धतीचा अवलंब केला पाहिजे असा विचार कोणी मांडला ?

- (1) म.द. हातकणंगलेकर
- (2) आनंद पाटील
- (3) रवींद्र किंबहुने
- (4) भालचंद्र नेमाडे

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 73 Question Id : 53307211652 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भालचंद्र नेमाडे यांनी मराठी गद्याच्या अंतरचनेवर इंग्रजीचा प्रभाव कसा दिसतो त्यांचा नोंदवलेला क्रम सांगा.

- (A) प्रत्यय उपसर्गादि रूपे
- (B) शब्दसमूह
- (C) शब्द
- (D) ध्वनी
- (E) वाक्यरचना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (C), (B), (E), (D)
- (2) (B), (A), (C), (D), (E)
- (3) (C), (A), (D), (B), (E)
- (4) (D), (A), (C), (B), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 73 Question Id : 53307211652 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भालचंद्र नेमाडे यांनी मराठी गद्याच्या अंतरचनेवर इंग्रजीचा प्रभाव कसा दिसतो त्यांचा नोंदवलेला क्रम सांगा.

- (A) प्रत्यय उपसर्गादि रूपे
- (B) शब्दसमूह
- (C) शब्द
- (D) ध्वनी
- (E) वाक्यरचना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (C), (B), (E), (D)
- (2) (B), (A), (C), (D), (E)
- (3) (C), (A), (D), (B), (E)
- (4) (D), (A), (C), (B), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 74 Question Id : 53307211653 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तौलनिक साहित्याभासावरील ग्रंथांचा प्रकाशनानुसार कालानुक्रम लावा.

- (A) तौलनिक साहित्य - निशिकांत मिरजकर
- (B) तौलनिक साहित्याभ्यास - वसंत बापट
- (C) तौलनिक साहित्याभ्यास तत्त्वे आणि दिशा - चंद्रशेखर जहागीरदार
- (D) मराठी नाटकावरील इंग्रजीचा प्रभाव - आनंद पाटील
- (E) भारतीय साहित्याची संकल्पना द.दि. पुंडे - पद्मजा घोरपडे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (D), (A), (B), (C), (E)
- (2) (C), (E), (A), (B), (D)
- (3) (B), (C), (D), (E), (A)
- (4) (A), (B), (D), (C), (E)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 74 Question Id : 53307211653 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तौलनिक साहित्याभासावरील ग्रंथांचा प्रकाशनानुसार कालानुक्रम लावा.

- (A) तौलनिक साहित्य - निशिकांत मिरजकर
- (B) तौलनिक साहित्याभ्यास - वसंत बापट
- (C) तौलनिक साहित्याभ्यास तत्त्वे आणि दिशा - चंद्रशेखर जहागीरदार
- (D) मराठी नाटकावरील इंग्रजीचा प्रभाव - आनंद पाटील
- (E) भारतीय साहित्याची संकल्पना द.दि. पुंडे - पद्मजा घोरपडे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (D), (A), (B), (C), (E)
- (2) (C), (E), (A), (B), (D)
- (3) (B), (C), (D), (E), (A)
- (4) (A), (B), (D), (C), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 75 Question Id : 53307211654 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘अभंग’ या रचना प्रकाराचा प्रभाव आधुनिक काळातील पुढील कवींवर आहे :

- (A) विंदा करंदीकर
- (B) बालकवी
- (C) बा.सी. मर्ढेकर
- (D) इंदिरा संत
- (E) माधव जूलियन

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (D), (E) आणि (B)

**Options :**

- 1. 1

- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 75 Question Id : 53307211654 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘अभंग’ या रचना प्रकाराचा प्रभाव आधुनिक काळातील पुढील कवींवर आहे :

- (A) विंदा करंदीकर
- (B) बालकवी
- (C) बा.सी. मर्ढेकर
- (D) इंदिरा संत
- (E) माधव जूलियन

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (D), (E) आणि (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 76 Question Id : 53307211655 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) विलास सारंग
- (B) आनंद पाटील
- (C) निशिकांत मिरजकर
- (D) वसंत बापट

**सूची-II**

- (I) तरवा
- (II) तौलनिक साहित्याभ्यास
- (III) भाषांतर आणि भाषा
- (IV) साहित्यगंगा : प्रवाह आणि घाट

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (4) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 76 Question Id : 53307211655 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) विलास सारंग
- (B) आनंद पाटील
- (C) निशिकांत मिरजकर
- (D) वसंत बापट

**सूची-II**

- (I) तरवा
- (II) तौलनिक साहित्याभ्यास
- (III) भाषांतर आणि भाषा
- (IV) साहित्यगंगा : प्रवाह आणि घाट

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (4) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

Question Number : 77 Question Id : 53307211656 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

जोड्या जुळवा :

सूची-I

( अनुवादक )

(A) जयश्री हरी जोशी

(B) चंद्रकांत पोकळे

(C) विलास गीते

(D) सुषमा करोगल

सूची-II

( अनुवाद भाषा )

(I) गुजरातीतून मराठी

(II) जर्मनीतून मराठीत

(III) मराठीतून कन्नड

(IV) बंगालीतून मराठी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

(1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)

(2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)

(3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)

(4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(III)

Options :

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

Question Number : 77 Question Id : 53307211656 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

जोड्या जुळवा :

सूची-I

( अनुवादक )

- (A) जयश्री हरी जोशी
- (B) चंद्रकांत पोकळे
- (C) विलास गीते
- (D) सुषमा करोगल

सूची-II

( अनुवाद भाषा )

- (I) गुजरातीतून मराठी
- (II) जर्मनीतून मराठीत
- (III) मराठीतून कन्नड
- (IV) बंगालीतून मराठी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(III)

Options :

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

Question Number : 78 Question Id : 53307211657 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

1972 त स्थापन झालेल्या 'दलित पॅन्थर' या संघटनेतील पहिली फूट कोणत्या तात्त्विक स्वरूपाशी निगडित होती ?

- (1) आंबेडकरवाद विरुद्ध मार्क्सवाद
- (2) मार्क्सवाद विरुद्ध भटवाद
- (3) भटवाद विरुद्ध पुनर्विचारवाद
- (4) फुलेवाद विरुद्ध आंबेडकरवाद

Options :

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

Question Number : 78 Question Id : 53307211657 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

1972 त स्थापन झालेल्या 'दलित पॅन्थर' या संघटनेतील पहिली फूट कोणत्या तात्त्विक स्वरूपाशी निगडित होती ?

- (1) आंबेडकरवाद विरुद्ध मार्क्सवाद
- (2) मार्क्सवाद विरुद्ध भटवाद
- (3) भटवाद विरुद्ध पुनर्विचारवाद
- (4) फुलेवाद विरुद्ध आंबेडकरवाद

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 79 Question Id : 53307211658 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रकाशनवर्ष ध्यानात घेतल्यास मराठीतील कोणत्या ग्रामीण कादंबरीला पहिलेपणाचा मान देता येत नाही ?

- (A) बळिंबा पाटील
- (B) पिराजी पाटील
- (C) १८८८
- (D) १९०३
- (E) १८८९

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (E)
- (2) केवळ (A) आणि (C)
- (3) केवळ (B) आणि (D)
- (4) केवळ (B) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 79 Question Id : 53307211658 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रकाशनवर्ष ध्यानात घेतल्यास मराठीतील कोणत्या ग्रामीण कादंबरीला पहिलेपणाचा मान देता येत नाही ?

- (A) बळिंबा पाटील
- (B) पिराजी पाटील
- (C) १८८८
- (D) १९०३
- (E) १८८९

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (E)
- (2) केवळ (A) आणि (C)
- (3) केवळ (B) आणि (D)
- (4) केवळ (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 80 Question Id : 53307211659 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ऊसतोड कामगारांच्या दुःखांचा आलेख मांडणाऱ्या कादंबऱ्या व त्यांचे लेखक कोण ?

- (A) बा. ग. केसकर
- (B) कुणाच्या खांद्यावर
- (C) सरदार जाधव
- (D) कोयता
- (E) साखरपेरणी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (E), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C), (A) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (E), (A) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B), (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 80 Question Id : 53307211659 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ऊसतोट कामगारांच्या दुःखांचा आलेख मांडणाऱ्या कादंबऱ्या व त्यांचे लेखक कोण ?

- (A) बा. ग. केसकर
- (B) कुणाच्या खांद्यावर
- (C) सरदार जाधव
- (D) कोयता
- (E) साखरपेरणी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (E), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C), (A) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (E), (A) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B), (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 81 Question Id : 53307211660 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘फाग काव्य’ विविध संस्कार विधींत पुढीलपैकी कोणते विधी समाविष्ट होतात ?

- (A) मंडाळे, तलांडे, पेंदोर
- (B) आकाडी, भिमाल, पेसापेन
- (C) मेस्त्राम, पेदांम
- (D) कुर्नास, फळापेन, कारून
- (E) हलाकोरीमाळ, सोबनी सट्टा, नुम कोटमाळ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (D) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 81 Question Id : 53307211660 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘फाग काव्य’ विविध संस्कार विधींत पुढीलपैकी कोणते विधी समाविष्ट होतात ?

- (A) मंडाळे, तलांडे, पेंदोर
- (B) आकाडी, भिमाल, पेसापेन
- (C) मेस्त्राम, पेदांम
- (D) कुर्नास, फळापेन, कारून
- (E) हलाकोरीमाळ, सोबनी सट्टा, नुम कोटमाळ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 82 Question Id : 53307211661 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

आदिवासी साहित्य आणि दलित साहित्य यांतील अनुबंध पुढील बिंदू द्वारा अधोरेखित करता येईल :

- (A) आदिवासी लेखकांना कृष्णवर्णीय साहित्यिक प्रेरणास्रोत वाटले.
- (B) आदिवासी विखुरलेला आदिवासी अद्यापि गुहाजीवन जगतो आहे.
- (C) आदिवासी लेखकांसमोर प्रेरणा म्हणून मराठीतील दलित लेखक उभा होता.
- (D) आदिवासी साहित्याची मूलभूत प्रेरणा डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर होत.
- (E) दलित साहित्यानेच आदिवासी साहित्यातील व्यासपीठ उपलब्ध केले.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 82 Question Id : 53307211661 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

आदिवासी साहित्य आणि दलित साहित्य यांतील अनुबंध पुढील बिंदू द्वारा अधोरेखित करता येईल :

- (A) आदिवासी लेखकांना कृष्णवर्णीय साहित्यिक प्रेरणास्रोत वाटले.
- (B) आदिवासी विखुरलेला आदिवासी अद्यापि गुहाजीवन जगतो आहे.
- (C) आदिवासी लेखकांसमोर प्रेरणा म्हणून मराठीतील दलित लेखक उभा होता.
- (D) आदिवासी साहित्याची मूलभूत प्रेरणा डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर होत.
- (E) दलित साहित्यानेच आदिवासी साहित्यातील व्यासपीठ उपलब्ध केले.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 83 Question Id : 53307211662 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

विनायक खेडेकर यांचे नाव पुढीलपैकी कोणत्या अभ्यास विषयांशी संबंधित आहे ?

- (A) गोमंतकातील जागर, पेरणी, देखणी नृत्यनाट्यशैलीशी
- (B) जयपूर येथील लोककला संस्थानातील संशोधक म्हणून
- (C) 'गोमंतकीय लोककला' आणि 'लोक साहित्य-सरिता' या ग्रंथांशी
- (D) रेल्या-रेलों ह्या नृत्य जीनावरील प्रकाशझोताशी
- (E) जनजातींच्या मौखिक वाङ्मयाच्या मुद्रणाशी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 83 Question Id : 53307211662 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

विनायक खेडेकर यांचे नाव पुढीलपैकी कोणत्या अभ्यास विषयांशी संबंधित आहे ?

- (A) गोमंतकातील जागर, पेरणी, देखणी नृत्यनाट्यशैलीशी
- (B) जयपूर येथील लोककला संस्थानातील संशोधक म्हणून
- (C) 'गोमंतकीय लोककला' आणि 'लोक साहित्य-सरिता' या ग्रंथांशी
- (D) रेला-रेलों ह्या नृत्य जीनावरील प्रकाशझोताशी
- (E) जनजातींच्या मौखिक वाङ्मयाच्या मुद्रणाशी

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 84 Question Id : 53307211663 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

“माळवी लोककथेत ग्रामीण आणि मध्ययुगीन इतिहासाच्या तेजस्वी छटा प्रकट झाल्या आहेत.” हे विधान कोणाचे ?

- (A) यू.म. पठाण
- (B) सुखराम हिवराळे व नामदेव व्हटकर
- (C) मराठवाड्यातील लोककथा
- (D) मराठी लोकनाट्याची परंपरा
- (E) प्रस्तावना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 84 Question Id : 53307211663 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

“माळवी लोककथेत ग्रामीण आणि मध्ययुगीन इतिहासाच्या तेजस्वी छटा प्रकट झाल्या आहेत.” हे विधान कोणाचे ?

- (A) यू.म. पठाण
- (B) सुखराम हिवराळे व नामदेव व्हटकर
- (C) मराठवाड्यातील लोककथा
- (D) मराठी लोकनाट्याची परंपरा
- (E) प्रस्तावना

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 85 Question Id : 53307211664 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यामचे लेखनकार्य यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                     |                                                          |
|---------------------|----------------------------------------------------------|
| (A) सुधाकर गायकवाड  | (I) आंबेडकर-माटे विचार संघर्ष (1986)                     |
| (B) रावसाहेब कसबे   | (II) लोकसाहित्य : शोध आणि समीक्षा (1990)                 |
| (C) रा. चिं. ढेरे   | (III) आंबेडकर आणि मार्क्स (1985)                         |
| (D) गंगाधर पानतावणे | (IV) आंबेडकर - मार्क्सवाद : समन्वय - एक मूल्यमापन (1980) |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 85 Question Id : 53307211664 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यामचे लेखनकार्य यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) सुधाकर गायकवाड
- (B) रावसाहेब कसबे
- (C) रा. चिं. ढेरे
- (D) गंगाधर पानतावणे

**सूची-II**

- (I) आंबेडकर-माटे विचार संघर्ष (1986)
- (II) लोकसाहित्य : शोध आणि समीक्षा (1990)
- (III) आंबेडकर आणि मार्क्स (1985)
- (IV) आंबेडकर - मार्क्सवाद : समन्वय - एक मूल्यमापन (1980)

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 86 Question Id : 53307211665 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कवी आणि त्यांच्या कवितेतील चरण यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) माधव कोंडविलकर
- (B) केशव मेश्राम
- (C) ज.वि. पवार
- (D) प्रल्हाद चेंदवणकर

**सूची-II**

- (I) बदमाश अंधार लोळवित, तुडवित ये
- (II) आंबेडकर जेथे सगळ्या दुःखाला दवा आहे तेथे तुझ्या दारूने काय होणार ?
- (III) एक दिवस मी परमेश्वराला आईवरून शिवी दिली तो लेकाचा फक्कन हसला
- (IV) असा आपला वाढत होतो, उकिरड्यावर वाढतात कुत्री-मांजरं

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 86 Question Id : 53307211665 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कवी आणि त्यांच्या कवितेतील चरण यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                       |                                                                         |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| (A) माधव कोंडविलकर    | (I) बदमाश अंधार लोळवित, तुडवित ये                                       |
| (B) केशव मेश्राम      | (II) आंबेडकर जेथे सगळ्या दुःखाला दवा आहे तेथे तुझ्या दारूने काय होणार ? |
| (C) ज.वि. पवार        | (III) एक दिवस मी परमेश्वराला आईवरून शिवी दिली तो लेकाचा फक्कन हसला      |
| (D) प्रल्हाद चेंदवणकर | (IV) असा आपला वाढत होतो, उकिरड्यावर वाढतात कुत्री-मांजरं                |

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 87 Question Id : 53307211666 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तंजावर येथील मराठी साहित्याचा 'तंजावर विद्या' असा उल्लेख कोणी केला आहे.

- (1) ल.रा. नसिराबादकर
- (2) वसंत जोशी
- (3) द.दि. पुंडे
- (4) सरोजिनी वैद्य

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 87 Question Id : 53307211666 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तंजावर येथील मराठी साहित्याचा 'तंजावर विद्या' असा उल्लेख कोणी केला आहे.

- (1) ल.रा. नसिराबादकर
- (2) वसंत जोशी
- (3) द.दि. पुंडे
- (4) सरोजिनी वैद्य

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 88 Question Id : 53307211667 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'वाङ्मये तिहासाच्या संदर्भात आपण जितके जास्त प्रश्न उपस्थित करू तितकी वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना आपल्याला स्पष्ट होत जाणार आहे' असे कोणी म्हटले आहे.

- (1) ल.रा. नसिराबादकर
- (2) द.दि. पुंडे
- (3) वसंत जोशी
- (4) ह.श्री. शेणोलीकर

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 88 Question Id : 53307211667 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘वाङ्मये तिहासाच्या संदर्भात आपण जितके जास्त प्रश्न उपस्थित करू तितकी वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना आपल्याला स्पष्ट होत जाणार आहे’ असे कोणी म्हटले आहे.

- (1) ल.रा. नसिराबादकर
- (2) द.दि. पुंढे
- (3) वसंत जोशी
- (4) ह.श्री. शेणोलीकर

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 89 Question Id : 53307211668 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

दाक्षिणात्य साहित्य-संस्कृतीया मराठीशी अनुबंध या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

- (1) रा. चिं. ढेरे
- (2) शं.बा. जोशी
- (3) अ.रा. तोरो
- (4) माणिक धनपलवार

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 89 Question Id : 53307211668 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

दाक्षिणात्य साहित्य-संस्कृतीया मराठीशी अनुबंध या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

- (1) रा. चिं. ढेरे
- (2) शं.बा. जोशी
- (3) अ.रा. तोरो
- (4) माणिक धनपलवार

**Options :**

1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 90 Question Id : 53307211669 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

वाङ्मयेतिहास लेखनात वस्तुनिष्ठता, सर्व समावेशकता, अद्यायतवपणा, अचूकता, विश्लेषणातील तटस्थवृत्ती, प्रतिपादनातील काटेकोरपणा, संज्ञा संकल्पना इत्यादींनी युक्त भाषाशैली असायला हवी असा आग्रह कोणी धरला ?

- (1) वसंत आबाजी डहाके
- (2) द.दि. पुंडे
- (3) रा.ग. जाधव
- (4) गो.म. कुलकर्णी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 90 Question Id : 53307211669 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

वाङ्मयेतिहास लेखनात वस्तुनिष्ठता, सर्व समावेशकता, अद्यायतवपणा, अचूकता, विश्लेषणातील तटस्थवृत्ती, प्रतिपादनातील काटेकोरपणा, संज्ञा संकल्पना इत्यादींनी युक्त भाषाशैली असायला हवी असा आग्रह कोणी धरला ?

- (1) वसंत आबाजी डहाके
- (2) द.दि. पुंडे
- (3) रा.ग. जाधव
- (4) गो.म. कुलकर्णी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 91 Question Id : 53307211670 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पुढील कवींचा कालानुक्रम सांगा :

- (A) मुक्तेश्वर
- (B) वेणाबाई
- (C) वामन पंडित
- (D) दासोपंत
- (E) विठ्ठल बीडकर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (B), (D), (E), (C)
- (2) (B), (C), (A), (D), (E)
- (3) (D), (E), (B), (A), (C)
- (4) (A), (C), (D), (B), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 91 Question Id : 53307211670 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पुढील कवींचा कालानुक्रम सांगा :

- (A) मुक्तेश्वर
- (B) वेणाबाई
- (C) वामन पंडित
- (D) दासोपंत
- (E) विठ्ठल बीडकर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (B), (D), (E), (C)
- (2) (B), (C), (A), (D), (E)
- (3) (D), (E), (B), (A), (C)
- (4) (A), (C), (D), (B), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 92 Question Id : 53307211671 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पंडित कवी श्रीधरांच्या ग्रंथांचा कालानुक्रम लावा.

- (A) हरिविजय
- (B) वेदांतसूर्य
- (C) शिवलीलमृत
- (D) राम विजय
- (E) पांडव प्रताप

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (D), (B), (E), (C)
- (2) (A), (B), (C), (D), (E)
- (3) (B), (A), (D), (C), (E)
- (4) (C), (D), (B), (A), (E)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 92 Question Id : 53307211671 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पंडित कवी श्रीधरांच्या ग्रंथांचा कालानुक्रम लावा.

- (A) हरिविजय
- (B) वेदांतसूर्य
- (C) शिवलीलमृत
- (D) राम विजय
- (E) पांडव प्रताप

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (D), (B), (E), (C)
- (2) (A), (B), (C), (D), (E)
- (3) (B), (A), (D), (C), (E)
- (4) (C), (D), (B), (A), (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 93 Question Id : 53307211672 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

गो.म. कुलकर्णी यांनी एकनाथाच्या रुक्मिणी स्वयंवर या काव्याची कोणती तीन वैशिष्ट्ये सांगितली आहेत ?

- (A) एकनाथांनी लोकबंधाची कल्पना वापरली.
- (B) एकनाथांनी शृंगार कथेचा अवलंब केला.
- (C) एकनाथांनी स्त्रीचे अनन्य असे प्रतिमान उभा करायचे होते.
- (D) एकनाथां समोर महाकाव्याचा आदर्श होता.
- (E) एकनाथांनी स्वयंवर कथेचे रूपांतर शृंगार कथेत होऊ दिले नाही

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 93 Question Id : 53307211672 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

गो.म. कुलकर्णी यांनी एकनाथाच्या रुक्मिणी स्वयंवर या काव्याची कोणती तीन वैशिष्ट्ये सांगितली आहेत ?

- (A) एकनाथांनी लोकबंधाची कल्पना वापरली.
- (B) एकनाथांनी शृंगार कथेचा अवलंब केला.
- (C) एकनाथांनी स्त्रीचे अनन्य असे प्रतिमान उभा करायचे होते.
- (D) एकनाथां समोर महाकाव्याचा आदर्श होता.
- (E) एकनाथांनी स्वयंवर कथेचे रूपांतर शृंगार कथेत होऊ दिले नाही

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 94 Question Id : 53307211673 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एकोणिसाव्या शतकात मराठी वाङ्मयाचा इतिहास कोणी लिहिला ?

- (A) ल.रा. पांगारकर
- (B) म.गो. रानडे
- (C) श्री. व्यं. केतकर
- (D) मोती बुलासा
- (E) वि.ल. भावे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D), (E) आणि (A)
- (4) केवळ (A), (C), (D) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 94 Question Id : 53307211673 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एकोणिसाव्या शतकात मराठी वाङ्मयाचा इतिहास कोणी लिहिला ?

- (A) ल.रा. पांगारकर
- (B) म.गो. रानडे
- (C) श्री. व्यं. केतकर
- (D) मोती बुलासा
- (E) वि.ल. भावे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (B), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C), (D), (E) आणि (A)
- (4) केवळ (A), (C), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 95 Question Id : 53307211674 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

जोड्या जुळवा :

सूची-I

- (A) रा.चिं. ढेरे
- (B) श्री. रं. कुलकर्णी
- (C) र.रा. गोसावी
- (D) सदानंद मोरे

सूची-II

- (I) संतसाहित्य आणि संप्रदाय
- (II) संतसाहित्य आणि परिस्थितीवाचन
- (III) संतसाहित्य आणि लोकसाहित्य
- (IV) संतसाहित्य आणि रचनाबंध

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)
- (4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 95 Question Id : 53307211674 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) रा.चिं. ढेरे
- (B) श्री. रं. कुलकर्णी
- (C) र.रा. गोसावी
- (D) सदानंद मोरे

**सूची-II**

- (I) संतसाहित्य आणि संप्रदाय
- (II) संतसाहित्य आणि परिस्थितीवाचन
- (III) संतसाहित्य आणि लोकसाहित्य
- (IV) संतसाहित्य आणि रचनाबंध

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)
- (4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 96 Question Id : 53307211675 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रामीण साहित्याची तात्त्विक बैठक शोधणारे आनंद यादव मूलतः कलावादाच्या पर्यावरणानून स्वतःला मोकळं करीत, चळवळीची मांडणी करताना दिसतात, असे मत कोणी व्यक्त केले आहे?

- (1) रा.रं. बोराडे
- (2) भास्कर चंदनशिव
- (3) वासुदेव मुलाटे
- (4) नागनाथ कोतापल्ले

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 96 Question Id : 53307211675 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रामीण साहित्याची तात्त्विक बैठक शोधणारे आनंद यादव मूलतः कलावादाच्या पर्यावरणानून स्वतःला मोकळं करीत, चळवळीची मांडणी करताना दिसतात, असे मत कोणी व्यक्त केले आहे ?

- (1) रा.रं. बोराडे
- (2) भास्कर चंदनशिव
- (3) वासुदेव मुलाटे
- (4) नागनाथ कोतापल्ले

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 97 Question Id : 53307211676 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सन् 1955 मध्ये दिलीप चित्रे यांनी 'शब्द' हे नियतकालिक कोणासोबत मिळून सुरू केले ?

- (1) सतीश काळसेकर
- (2) रमेश समर्थ
- (3) अरुण कोलटकर
- (4) विलास सारंग

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 97 Question Id : 53307211676 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सन् 1955 मध्ये दिलीप चित्रे यांनी 'शब्द' हे नियतकालिक कोणासोबत मिळून सुरू केले ?

- (1) सतीश काळसेकर
- (2) रमेश समर्थ
- (3) अरुण कोलटकर
- (4) विलास सारंग

**Options :**

1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 98 Question Id : 53307211677 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘कुठलेही तत्त्वज्ञान हे प्रकाशाच्या झोतसारखे असावे. कलाकृतीवर या तत्त्वज्ञानाचे ओझे टाकू नये, हे भान अनेक दलित कवी, लेखकांना आले आहे’, असे मत कोणी व्यक्त केले आहे?

- (1) गंगाधर पानतावणे
- (2) नागनाथ कोत्तापल्ले
- (3) अर्जुन डांगळे
- (4) दया पवार

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 98 Question Id : 53307211677 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘कुठलेही तत्त्वज्ञान हे प्रकाशाच्या झोतसारखे असावे. कलाकृतीवर या तत्त्वज्ञानाचे ओझे टाकू नये, हे भान अनेक दलित कवी, लेखकांना आले आहे’, असे मत कोणी व्यक्त केले आहे?

- (1) गंगाधर पानतावणे
- (2) नागनाथ कोत्तापल्ले
- (3) अर्जुन डांगळे
- (4) दया पवार

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 99 Question Id : 53307211678 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भाषाशुद्धीच्या चळवळी मागची चेतना राजकीय होती, तशीच धार्मिक होती. पण राजकीय पेक्षाही धार्मिक अधिक होती, अशा आशयाची मांडणी कोणी केली आहे?

- (1) मंगेश विठ्ठल राजाध्यक्ष
- (2) ना.गो. कालेलकर
- (3) अशोक केळकर
- (4) सुधीर रसाळ

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 99 Question Id : 53307211678 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भाषाशुद्धीच्या चळवळी मागची चेतना राजकीय होती, तशीच धार्मिक होती. पण राजकीय पेक्षाही धार्मिक अधिक होती, अशा आशयाची मांडणी कोणी केली आहे?

- (1) मंगेश विठ्ठल राजाध्यक्ष
- (2) ना.गो. कालेलकर
- (3) अशोक केळकर
- (4) सुधीर रसाळ

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 100 Question Id : 53307211679 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठी वाङ्मयीन पर्यावरणातील घटनांचा कालानुक्रम लावा.

- (A) वि.स. खांडेकर यांना दिल्लीत ज्ञानपीठ पुरस्कार प्रदान.
- (B) पहिले विद्रोही साहित्यसंमेलन.
- (C) 'अबकडई' या अनियतकालिकाचा पहिला छापील अंक प्रकाशित.
- (D) 'येरू' व 'वाचा' या अनियतकालिकांचे प्रकाशन.
- (E) अखिल भारतीय मुस्लिम मराठी साहित्य परिषदेची स्थापना.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (D), (C), (B), (E)
- (2) (A), (D), (C), (E), (B)
- (3) (D), (C), (A), (E), (B)
- (4) (D), (C), (E), (A), (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 100 Question Id : 53307211679 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठी वाङ्मयीन पर्यावरणातील घटनांचा कालानुक्रम लावा.

- (A) वि.स. खांडेकर यांना दिल्लीत ज्ञानपीठ पुरस्कार प्रदान.
- (B) पहिले विद्रोही साहित्यसंमेलन.
- (C) 'अबकडई' या अनियतकालिकाचा पहिला छापील अंक प्रकाशित.
- (D) 'येरू' व 'वाचा' या अनियतकालिकांचे प्रकाशन.
- (E) अखिल भारतीय मुस्लिम मराठी साहित्य परिषदेची स्थापना.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (D), (C), (B), (E)
- (2) (A), (D), (C), (E), (B)
- (3) (D), (C), (A), (E), (B)
- (4) (D), (C), (E), (A), (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 101 Question Id : 53307211680 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

नवकथाकार अरविंद गोखले यांनी लिहिलेले कथासंग्रह कोणते ?

- (A) ध्यास
- (B) व्रती
- (C) कातरवेळ
- (D) रिक्ता
- (E) ओले उन्ह

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (B), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 101 Question Id : 53307211680 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

नवकथाकार अरविंद गोखले यांनी लिहिलेले कथासंग्रह कोणते ?

- (A) ध्यास
- (B) व्रती
- (C) कातरवेळ
- (D) रिक्ता
- (E) ओले उन्ह

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (4) केवळ (B), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 102 Question Id : 53307211681 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भालचंद्र नेमाडे यांनी वारकरी चळवळी संदर्भात कोणती निरीक्षणे मांडली आहेत ?

- (A) वारकरी चळवळीला महनुभाव पंथासारखी प्रेषित वाणीतून आलेली एकसत्तात्मकता नव्हती.
- (B) ह्या चळवळीची पाळेमुळे सामाजिक-सांस्कृतिक धुरिणांमध्ये पक्की रुजली होती.
- (C) ह्या चळवळीने राजकीय भाष्य टाळले नाही.
- (D) साध्य व साधन याविषयी संतांचे भाव नेहमीच जागृत असे.
- (E) स्वायत्तता व समग्र विकेंद्रीकरण ही दोन बीजतत्त्वे या चळवळीत दोनी.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 102 Question Id : 53307211681 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भालचंद्र नेमाडे यांनी वारकरी चळवळी संदर्भात कोणती निरीक्षणे मांडली आहेत ?

- (A) वारकरी चळवळीला महनुभाव पंथासारखी प्रेषित वाणीतून आलेली एकसत्तात्मकता नव्हती.
- (B) ह्या चळवळीची पाळेमुळे सामाजिक-सांस्कृतिक धुरिणांमध्ये पक्की रुजली होती.
- (C) ह्या चळवळीने राजकीय भाष्य टाळले नाही.
- (D) साध्य व साधन याविषयी संतांचे भाव नेहमीच जागृत असे.
- (E) स्वायत्तता व समग्र विकेंद्रीकरण ही दोन बीजतत्त्वे या चळवळीत दोनी.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (C), (D) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 103 Question Id : 53307211682 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भारतीय शेतकरी चळवळी संदर्भातील घटना आणि वर्ष यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                                                                                             |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| (A) महाराष्ट्रात 'शेतकरी कामगार पक्षा' ची स्थापना                                           | (I) 1982   |
| (B) सर्वोदयी नेते आचार्य विनोबा भावे यांनी तेलंगणात भूदान चळवळीतून भूमिहीनांना जमिनी दिल्या | (II) 1980  |
| (C) 'भारतीय किसान युनियन' ची स्थापना                                                        | (III) 1948 |
| (D) शरद जोशी यांनी महाराष्ट्रात पहिले कांदा आंदोलन सुरु केले आणि शेतकरी संघटनेचा जन्म       | (IV) 1959  |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(I), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(II)
- (3) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 103 Question Id : 53307211682 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भारतीय शेतकरी चळवळी संदर्भातील घटना आणि वर्ष यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                                                                                             |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| (A) महाराष्ट्रात 'शेतकरी कामगार पक्षा' ची स्थापना                                           | (I) 1982   |
| (B) सर्वोदयी नेते आचार्य विनोबा भावे यांनी तेलंगणात भूदान चळवळीतून भूमिहीनांना जमिनी दिल्या | (II) 1980  |
| (C) 'भारतीय किसान युनियन' ची स्थापना                                                        | (III) 1948 |
| (D) शरद जोशी यांनी महाराष्ट्रात पहिले कांदा आंदोलन सुरु केले आणि शेतकरी संघटनेचा जन्म       | (IV) 1959  |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(I), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(II)
- (3) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (4) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 104 Question Id : 53307211683 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रामीण साहित्य चळवळीतील साहित्यिक आणि साहित्यकृती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

( ग्रामीण साहित्यिक )

( साहित्यकृती )

- |                      |                 |
|----------------------|-----------------|
| (A) आनंद यादव        | (I) राखण        |
| (B) रा.रं. बोराडे    | (II) नवी वारूळे |
| (C) नागनाथ कोतापल्ले | (III) भूमिकन्या |
| (D) भास्कर चंदनशिव   | (IV) संदर्भ     |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 104 Question Id : 53307211683 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रामीण साहित्य चळवळीतील साहित्यिक आणि साहित्यकृती यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( ग्रामीण साहित्यिक )

- (A) आनंद यादव
- (B) रा.रं. बोराडे
- (C) नागनाथ कोत्तापल्ले
- (D) भास्कर चंदनशिव

**सूची-II**

( साहित्यकृती )

- (I) राखण
- (II) नवी वारूळे
- (III) भूमिकन्या
- (IV) संदर्भ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 105 Question Id : 53307211684 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘साहित्यसंस्थांची ही उणीव ग्रामीण साहित्याला तीव्रतेने भासते. ग्रामीण मराठभोळा मनाचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या ग्रामीण साहित्याचे जाणीवपूर्वक पोषण करणारे एकही नियतकालिक आणि एकही ग्रामीण साहित्य-संस्था महाराष्ट्रात नसावी ही स्थिती शोचनीय आहे’, हे विधान कोणाचे आहे?

- (1) आनंद यादव
- (2) नागनाथ कोत्तापल्ले
- (3) चंद्रकुमार नलगे
- (4) द. ता. भोसले

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 105 Question Id : 53307211684 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘साहित्यसंस्थांची ही उणीव ग्रामीण साहित्याला तीव्रतेने भासते. ग्रामीण मराठभोळा मनाचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या ग्रामीण साहित्याचे जाणीवपूर्वक पोषण करणारे एकही नियतकालिक आणि एकही ग्रामीण साहित्य-संस्था महाराष्ट्रात नसावी ही स्थिती शोचनीय आहे’, हे विधान कोणाचे आहे?

- (1) आनंद यादव
- (2) नागनाथ कोत्तापल्ले
- (3) चंद्रकुमार नलगे
- (4) द. ता. भोसले

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 106 Question Id : 53307211685 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ख्रिस्ती मिशनरी असलेल्या भास्करराव उजगरे यांच्या कन्येने आपले मराठीतील एका ख्यातनाम झालेल्या कवीशी लग्न होईपर्यंतचा, तसेच एका धर्माच्या संस्कृतीतून दुसऱ्या धर्माच्या संस्कृतीत प्रवेश करीत असताना आयुष्यभर करावा लागलेल्या मानसिक संघर्षाचे चित्रण आपल्या आत्मवृत्तात केले आहे. त्या पुस्तकाचे लेखन करणाऱ्या त्या सुकन्येचे नाव सांगा।

- (1) लक्ष्मीबाई टिळक
- (2) अनुपमा उजगरे
- (3) यशोदा पाडगावकर
- (4) सिसिलिया कार्वालो

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 106 Question Id : 53307211685 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ख्रिस्ती मिशनरी असलेल्या भास्करराव उजगरे यांच्या कन्येने आपले मराठीतील एका ख्यातनाम झालेल्या कवीशी लग्न होईपर्यंतचा, तसेच एका धर्माच्या संस्कृतीतून दुसऱ्या धर्माच्या संस्कृतीत प्रवेश करीत असताना आयुष्यभर करावा लागलेल्या मानसिक संघर्षाचे चित्रण आपल्या आत्मवृत्तात केले आहे. त्या पुस्तकाचे लेखन करणाऱ्या त्या सुकन्येचे नाव सांगा।

- (1) लक्ष्मीबाई टिळक
- (2) अनुपमा उजगरे
- (3) यशोदा पाडगावकर
- (4) सिसिलिया कार्वालो

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 107 Question Id : 53307211686 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एका मोठ्या कालखंडातील दिगंबर जैन गुजराती कुटुंबाचे चित्रण करणारे 'माझं सासर माझं माहेर' हे आत्मनिवेदन कोणाचे आहे ?

- (1) श्रेणिक अन्नदाते
- (2) ललिता लालचंद दोशी
- (3) लीलावती शांतप्पा
- (4) नलिनी शहा

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 107 Question Id : 53307211686 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

एका मोठ्या कालखंडातील दिगंबर जैन गुजराती कुटुंबाचे चित्रण करणारे 'माझं सासर माझं माहेर' हे आत्मनिवेदन कोणाचे आहे ?

- (1) श्रेणिक अन्नदाते
- (2) ललिता लालचंद दोशी
- (3) लीलावती शांतप्पा
- (4) नलिनी शहा

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 108 Question Id : 53307211687 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'दिल्ली, मला मान्य थोरवी तुझी/तू - यज्ञाचा घोडा जसा/जो आवडेल तो तुझा मालक' ही राजकीय सत्याचे चित्रण करणारी आदिवासी कविता कोणाची आहे ?

- (1) सुभाष आडे
- (2) प्रभू राजगडकर
- (3) विठ्ठल धुर्वे
- (4) संघजा मेश्राम

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 108 Question Id : 53307211687 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘दिल्ली, मला मान्य थोरवी तुझी/तू - यज्ञाचा घोडा जसा/जो आवडेल तो तुझा मालक’ ही राजकीय सत्याचे चित्रण करणारी आदिवासी कविता कोणाची आहे?

- (1) सुभाष आडे
- (2) प्रभू राजगडकर
- (3) विठ्ठल धुर्वे
- (4) संघजा मेश्राम

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 109 Question Id : 53307211688 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

1985 पासून सुरु झालेल्या ‘मराठी जनसाहित्य संमेलना’च्या पहिल्या पाच अध्यक्षांचा योग्य तो क्रम लावा.

- (A) सदा कऱ्हाडे
- (B) सुरेंद्र बारलिंगे
- (C) आनंद यादव
- (D) उद्धव शेळके
- (E) जनार्दन वाघमारे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (D), (E), (C), (A), (B)
- (2) (D), (E), (C), (B), (A)
- (3) (D), (E), (B), (C), (A)
- (4) (D), (E), (B), (A), (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 109 Question Id : 53307211688 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

1985 पासून सुरु झालेल्या 'मराठी जनसाहित्य संमेलना'च्या पहिल्या पाच अध्यक्षांचा योग्य तो क्रम लावा.

- (A) सदा कऱ्हाडे
- (B) सुरेंद्र बारलिंगे
- (C) आनंद यादव
- (D) उद्धव शेळके
- (E) जनार्दन वाघमारे

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (D), (E), (C), (A), (B)
- (2) (D), (E), (C), (B), (A)
- (3) (D), (E), (B), (C), (A)
- (4) (D), (E), (B), (A), (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 110 Question Id : 53307211689 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पाश्चात्य स्त्रीवादी साहित्य प्रवाहाच्या बाबतीत अस्तित्वात आलेल्या विविध भूमिका कोणत्या आहेत ?

- (A) इंग्रजी स्त्रीवादी अभ्यासकांनी स्त्रियांच्या शोषणावर भर देऊन मार्क्सवादी दृष्टिकोन स्वीकारला.
- (B) फ्रेंच स्त्रीवादी अभ्यासकांनी विरचनावादी भूमिका स्वीकारून भाषेचा शोध घेतला.
- (C) पण फ्रेंच स्त्रीवादी अभ्यासकांनी मानसशास्त्रीय बाजूने स्त्रीवादी साहित्यात उमटणाऱ्या मानसिक कुचंबणेवर मात्र भर दिला नाही.
- (D) अमेरिकन स्त्रीवादी अभ्यासकांनी पाठ्यनिष्ठ पद्धती स्वीकारली.
- (E) स्त्रीवादी समीक्षा ही बहुतत्त्ववादी ठरत नाही.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 110 Question Id : 53307211689 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

पाश्चात्य स्त्रीवादी साहित्य प्रवाहाच्या बाबतीत अस्तित्वात आलेल्या विविध भूमिका कोणत्या आहेत ?

- (A) इंग्रजी स्त्रीवादी अभ्यासकांनी स्त्रियांच्या शोषणावर भर देऊन मार्क्सवादी दृष्टिकोन स्वीकारला.
- (B) फ्रेंच स्त्रीवादी अभ्यासकांनी विरचनावादी भूमिका स्वीकारून भाषेचा शोध घेतला.
- (C) पण फ्रेंच स्त्रीवादी अभ्यासकांनी मानसशास्त्रीय बाजूने स्त्रीवादी साहित्यात उमटणाऱ्या मानसिक कुचंबणेवर मात्र भर दिला नाही.
- (D) अमेरिकन स्त्रीवादी अभ्यासकांनी पाठ्यनिष्ठ पद्धती स्वीकारली.
- (E) स्त्रीवादी समीक्षा ही बहुतत्त्ववादी ठरत नाही.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 111 Question Id : 53307211690 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठी साहित्यात 1970 नंतर निर्माण झालेल्या मुख्य साहित्य प्रवाहांची ठळक वैशिष्ट्ये कोणती सांगता येतील ?

- (A) या प्रवाहांनी दबलेल्या समाज घटकांचा हुंकार मुखर केला.
- (B) साहित्यनिर्मिती बरोबरच समाज परिवर्तन महत्वाचे मानले.
- (C) त्या त्या काळातील प्रेरणा कार्यरत होऊन त्या काळात काही प्रवाह अस्तित्वात येतात आणि त्याच काळपुरते मर्यादित होतात.
- (D) या सर्व प्रवाहांना जवळचे ठरणारे सर्व महापुरुषही सारखेच आहेत.
- (E) मूलतत्त्ववाद आणि पारंपरिक शोषणाविरोधात एकत्र न येता आपापल्या आघाडीवर निकराने लढण्यावर ठाम आहेत.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 111 Question Id : 53307211690 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

मराठी साहित्यात 1970 नंतर निर्माण झालेल्या मुख्य साहित्य प्रवाहांची ठळक वैशिष्ट्ये कोणती सांगता येतील ?

- (A) या प्रवाहांनी दबलेल्या समाज घटकांचा हुंकार मुखर केला.
- (B) साहित्यनिर्मिती बरोबरच समाज परिवर्तन महत्वाचे मानले.
- (C) त्या त्या काळातील प्रेरणा कार्यरत होऊन त्या काळात काही प्रवाह अस्तित्वात येतात आणि त्याच काळपुरते मर्यादित होतात.
- (D) या सर्व प्रवाहांना जवळचे ठरणारे सर्व महापुरुषही सारखेच आहेत.
- (E) मूलतत्त्ववाद आणि पारंपरिक शोषणाविरोधात एकत्र न येता आपापल्या आघाडीवर निकराने लढण्यावर ठाम आहेत.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 112 Question Id : 53307211691 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भाऊ पाध्ये यांच्या कलाकृती आणि त्यांचे प्रकाशन वर्ष यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( भाऊ पाध्ये यांच्या कलाकृती )

- (A) राडा
- (B) जेलबर्डस
- (C) एक सुनेरा ख्वाब
- (D) थोडी सी जो पी ली

**सूची-II**

( प्रकाशन वर्ष )

- (I) 1986
- (II) 1980
- (III) 1975
- (IV) 1982

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 112 Question Id : 53307211691 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भाऊ पाध्ये यांच्या कलाकृती आणि त्यांचे प्रकाशन वर्ष यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( भाऊ पाध्ये यांच्या कलाकृती )

- (A) राडा
- (B) जेलबर्डस
- (C) एक सुनेरा ख्वाब
- (D) थोडी सी जो पी ली

**सूची-II**

( प्रकाशन वर्ष )

- (I) 1986
- (II) 1980
- (III) 1975
- (IV) 1982

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(IV), (D)-(I)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 113 Question Id : 53307211692 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( ग्रंथ )

- (A) स्त्रीमुक्तीचा आत्मस्वर
- (B) संगणकाची सावली
- (C) अनुताईच्या आठवणी
- (D) बालसाहित्याची रूपरेखा

**सूची-II**

( ग्रंथकार )

- (I) मालतीबाई दांडेकर
- (II) अनिल काळे
- (III) सुबोध जावडेकर
- (IV) तारा भवाळकर

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 113 Question Id : 53307211692 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( ग्रंथ )

- (A) स्त्रीमुक्तीचा आत्मस्वर
- (B) संगणकाची सावली
- (C) अनुताईच्या आठवणी
- (D) बालसाहित्याची रूपरेखा

**सूची-II**

( ग्रंथकार )

- (I) मालतीबाई दांडेकर
- (II) अनिल काळे
- (III) सुबोध जावडेकर
- (IV) तारा भवाळकर

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 114 Question Id : 53307211693 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सिद्धैरर्थै समं कृत्वा ह्यासिद्धोऽर्थः प्रयुज्यते।  
यत्र श्लक्षणविचित्रार्थासा शोभेत्याभिधिरते।।  
ह्या कारिकेद्वारे कोणत्या काव्यलक्षणेचा बोध होतो ?

- (1) अर्थापत्ती
- (2) शोभा
- (3) अतिशय
- (4) दृष्टान्त

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 114 Question Id : 53307211693 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सिद्धैरर्थै समं कृत्वा ह्यासिद्धोऽर्थः प्रयुज्यते।  
यत्र श्लक्षणविचित्रार्थासा शोभेत्याभिधिरते।।  
ह्या कारिकेद्वारे कोणत्या काव्यलक्षणेचा बोध होतो ?

- (1) अर्थापत्ती
- (2) शोभा
- (3) अतिशय
- (4) दृष्टान्त

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 115 Question Id : 53307211694 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘लीळाचरित्रा’ची रचना करण्यापूर्वी म्हाइंभट खेइंभटांना भेटण्यासाठी गेले; त्या संदर्भातील कोणत्या लीळा समाविष्ट झाल्या आहेत ?

- (A) जें गोसावियांचीया लीळा शोधावीया :
- (B) तंव खेइंभट खेती करावया जाति :
- (C) खेइंभट खेतीकाज करीति : आणि म्हाइंभट तयां मागा मागा गोसावियांचीया लीळा पुसति :
- (D) तवं खेइंभट कृषी करावेया जाति :
- (E) खेइंभट कृषीकर्म करीति : आणि म्हाइंभट तयां मागां मागां गोसावियांचीया लीळा पुसति :

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (E) आणि (C)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 115 Question Id : 53307211694 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘लीळाचरित्रा’ची रचना करण्यापूर्वी म्हाइभट खेडभटांना भेटण्यासाठी गेले; त्या संदर्भातील कोणत्या लीळा समाविष्ट झाल्या आहेत ?

- (A) जें गोसावियांचीया लीळा शोधावीया :
- (B) तंव खेडभट खेती करावया जाति :
- (C) खेडभट खेतीकाज करीति : आणि म्हाइभट तयां मागा मागा गोसावियांचीया लीळा पुसति :
- (D) तंव खेडभट कृषी करावेया जाति :
- (E) खेडभट कृषीकर्म करीति : आणि म्हाइभट तयां मागां मागां गोसावियांचीया लीळा पुसति :

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (E) आणि (C)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 116 Question Id : 53307211695 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

विद्वन्मान्यतेनुसार ‘ज्ञानेश्वरी’ची राजवाडे प्रत म्हणून जी स्वीकारली जाते ती प्रत :

- (A) पाटांगण मठाचे मठपती रामकृष्ण गोसावी यांनी राजवाड्यांना दिली होती.
- (B) पैठणातील एका मठात राजवाड्यांना गवसली होती.
- (C) शके 1925 ला मिळाली होती.
- (D) शके 1875 ला गवसली होती, शके 1880 त प्रकाशित झाली.
- (E) शके 1831 मध्ये प्रकाशित झाली.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (B), (C) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 116 Question Id : 53307211695 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

विद्वन्मान्यतेनुसार 'ज्ञानेश्वरी'ची राजवाडे प्रत म्हणून जी स्वीकारली जाते ती प्रत :

- (A) पाटांगण मठाचे मठपती रामकृष्ण गोसावी यांनी राजवाड्यांना दिली होती.
- (B) पैठणातील एका मठात राजवाड्यांना गवसली होती.
- (C) शके 1925 ला मिळाली होती.
- (D) शके 1875 ला गवसली होती, शके 1880 त प्रकाशित झाली.
- (E) शके 1831 मध्ये प्रकाशित झाली.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (D)
- (4) केवळ (B), (C) आणि (E)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 117 Question Id : 53307211696 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संत तुकाराम यांच्या शिष्य प्रभावळीत कोणाचा अन्तर्भाव होतो ?

- (A) निकोबाराय पिंगळनेरकर
- (B) रामेश्वरभट वाघोलीकर
- (C) भीमस्वामी
- (D) अनन्तमौनी
- (E) गंगाराम मवाळ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (C)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 117 Question Id : 53307211696 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संत तुकाराम यांच्या शिष्य प्रभावळीत कोणाचा अन्तर्भाव होतो ?

- (A) निकोबाराय पिंगळनेरकर
- (B) रामेश्वरभट वाघोलीकर
- (C) भीमस्वामी
- (D) अनन्तमौनी
- (E) गंगाराम मवाळ

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (C) आणि (D)
- (2) केवळ (C), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 118 Question Id : 53307211697 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

शं.गो. तुळपुळे यांच्या 'प्राचीन मराठी गद्य' या पुस्तकातील मतानुसार 'शिव-समर्थ-प्रसंग' अन् 'वर्णनांचा बारकावा' कोणत्या बखरीं आढळतो ?

- (A) हनुमन्त स्वामी कृत बखर
- (B) चिटणीसकृत 'सप्तप्रकरणात्मक चरित्र'
- (C) सभासदकृत शिव छत्रपतींचे चरित्र
- (D) कृष्णाजी विनायक सोहनीकृत 'पेशव्यांची बखर'
- (E) भाऊ साहेबांची बखर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (C)
- (2) केवळ (A) आणि (B)
- (3) केवळ (B) आणि (E)
- (4) केवळ (C) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 118 Question Id : 53307211697 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

शं.गो. तुळपुळे यांच्या 'प्राचीन मराठी गद्य' या पुस्तकातील मतानुसार 'शिव-समर्थ-प्रसंग' अन् 'वर्णनांचा बारकावा' कोणत्या बखरीं आढळतो ?

- (A) हनुमन्त स्वामी कृत बखर
- (B) चिटणीसकृत 'सप्तप्रकरणात्मक चरित्र'
- (C) सभासदकृत शिव छत्रपतींचे चरित्र
- (D) कृष्णाजी विनायक सोहनीकृत 'पेशव्यांची बखर'
- (E) भाऊ साहेबांची बखर

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (C)
- (2) केवळ (A) आणि (B)
- (3) केवळ (B) आणि (E)
- (4) केवळ (C) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 119 Question Id : 53307211698 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘सुंदरा मना मध्ये भरली’ ह्या लावणीच्या जनकाने लिहिलेल्या अन्य एका लावणीत प्रथम चरण ‘नन्दात्मज मन्दं मन्दं मा याहि...’

असा आहे. त्या लावणीत :

- (A) बलरामास नायिका संयम बाळगण्यास सांगते.
- (B) कृष्ण नायिकेस सावधपणाचा इशारा देतो.
- (C) पहिला चरण संस्कृत भाषेत तर दुसरा कोंकणीत आहे.
- (D) एक चरण संस्कृत भाषेत आणि दुसरा मराठीत आहे.
- (E) नायिका कृष्णास सावधपणाचा इशारा देते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (C)
- (2) केवळ (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A) आणि (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 119 Question Id : 53307211698 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘सुंदरा मना मध्ये भरली’ ह्या लावणीच्या जनकाने लिहिलेल्या अन्य एका लावणीत प्रथम चरण ‘नन्दात्मज मन्दं मन्दं मा याहि...’

असा आहे. त्या लावणीत :

- (A) बलरामास नायिका संयम बाळगण्यास सांगते.
- (B) कृष्ण नायिकेस सावधपणाचा इशारा देतो.
- (C) पहिला चरण संस्कृत भाषेत तर दुसरा कोंकणीत आहे.
- (D) एक चरण संस्कृत भाषेत आणि दुसरा मराठीत आहे.
- (E) नायिका कृष्णास सावधपणाचा इशारा देते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A) आणि (C)
- (2) केवळ (D) आणि (E)
- (3) केवळ (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A) आणि (B)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 120 Question Id : 53307211699 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तंजावरच्या परिसरातील मराठी स्फुटपदांचा अभ्यास करण्यासाठी प्रामुख्याने दोन संग्रहांवर अवलंबून रहावे लागते.

- (A) श्री. टी.आर. भीमराव यांनी संपादित केलेले.
- (B) श्री. विश्वनाथम् यांनी संपादित केलेले.
- (C) ‘पदगुच्छ’
- (D) ‘त्यागेश पदे’
- (E) सरस्वती महाल ग्रंथालयाने संपादित केलेले.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C), (E) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (D), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (D), (E) आणि (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 120 Question Id : 53307211699 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

तंजावरच्या परिसरातील मराठी स्फुटपदांचा अभ्यास करण्यासाठी प्रामुख्याने दोन संग्रहांवर अवलंबून रहावे लागते.

- (A) श्री. टी.आर. भीमराव यांनी संपादित केलेले.
- (B) श्री. विश्वनाथम् यांनी संपादित केलेले.
- (C) 'पदगुच्छ'
- (D) 'त्यागेश पदे'
- (E) सरस्वती महाल ग्रंथालयाने संपादित केलेले.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (C), (B) आणि (D)
- (2) केवळ (B), (C), (E) आणि (D)
- (3) केवळ (A), (D), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (D), (E) आणि (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 121 Question Id : 53307211700 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यांचे ग्रंथ लेखन यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                            |                                             |
|----------------------------|---------------------------------------------|
| (A) पण्डित आवळीकर          | (I) सतराव्या शतकातील कोंकणी बोली            |
| (B) कुळकर्णी श्रीधर रंगनाथ | (II) समग्र तुकाराम                          |
| (C) मधुकर रामदास जोशी      | (III) नाथांचा भागवत धर्म                    |
| (D) विठ्ठल बाबू प्रभुदेसाई | (IV) श्रीनिजगुण शिवयोगीकृत 'विवेकचिन्तामणी' |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 121 Question Id : 53307211700 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यांचे ग्रंथ लेखन यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |                            |                                             |
|----------------------------|---------------------------------------------|
| (A) पण्डित आवळीकर          | (I) सतराव्या शतकातील कोंकणी बोली            |
| (B) कुळकर्णी श्रीधर रंगनाथ | (II) समग्र तुकाराम                          |
| (C) मधुकर रामदास जोशी      | (III) नाथांचा भागवत धर्म                    |
| (D) विठ्ठल बाबू प्रभुदेसाई | (IV) श्रीनिजगुण शिवयोगीकृत 'विवेकचिन्तामणी' |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

**Options :**

1. 1
2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 122 Question Id : 53307211701 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यांचे ग्रंथ यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) प्रा. अनन्त काकबा प्रियोळकर
- (B) दुर्गा भागवत
- (C) ना.ग. जोशी
- (D) शं.गो. तुळपुळे

**सूची-II**

- (I) लोकसाहित्याची रूपरेखा
- (II) नवनीत (संपादन)
- (III) भाषाप्रकाश (संपादन)
- (IV) प्राचीन गीत भाण्डार (संपादन)

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 122 Question Id : 53307211701 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

लेखक व त्यांचे ग्रंथ यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) प्रा. अनन्त काकबा प्रियोळकर
- (B) दुर्गा भागवत
- (C) ना.ग. जोशी
- (D) शं.गो. तुळपुळे

**सूची-II**

- (I) लोकसाहित्याची रूपरेखा
- (II) नवनीत (संपादन)
- (III) भाषाप्रकाश (संपादन)
- (IV) प्राचीन गीत भाण्डार (संपादन)

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 123 Question Id : 53307211702 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘गावा हस्ति आला : तेथ जात्यंध हस्ति पाहो गेले : एके पावो देखिला : एके सोंड देखिली : एके पाठ देखिली : एके पोट देखिले’. या लोककथेचे संकलन खालीलपैकी कोणत्या ग्रंथात केले आहे.

- (1) सूत्रपाठ
- (2) दृष्टांतपाठ
- (3) पूजावसर
- (4) पंचतंत्र

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 123 Question Id : 53307211702 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘गावा हस्ति आला : तेथ जात्यंध हस्ति पाहो गेले : एके पावो देखिला : एके सोंड देखिली : एके पाठ देखिली : एके पोट देखिले’. या लोककथेचे संकलन खालीलपैकी कोणत्या ग्रंथात केले आहे.

- (1) सूत्रपाठ
- (2) दृष्टान्तपाठ
- (3) पूजावसर
- (4) पंचतंत्र

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 124 Question Id : 53307211703 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संहितांची इतिहासिकता आणि इतिहासाची संहितात्मकता यांच्यातील परस्पर संबंध कोणत्या समीक्षा पद्धतीत लक्षात घेतला जातो.

- (1) सांस्कृतिक समीक्षा
- (2) ऐतिहासिक समीक्षा
- (3) मार्क्सवादी समीक्षा
- (4) समाजसास्त्रीय समीक्षा

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 124 Question Id : 53307211703 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संहितांची इतिहासिकता आणि इतिहासाची संहितात्मकता यांच्यातील परस्पर संबंध कोणत्या समीक्षा पद्धतीत लक्षात घेतला जातो.

- (1) सांस्कृतिक समीक्षा
- (2) ऐतिहासिक समीक्षा
- (3) मार्क्सवादी समीक्षा
- (4) समाजसास्त्रीय समीक्षा

**Options :**

1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 125 Question Id : 53307211704 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘एकामागून एक या क्रमाने कल्पित घटनांच्या अनुक्रमाचे निवेदकाने विशिष्ट दृष्टी व विशिष्ट रितीने केलेले शब्दरूप निवेदन म्हणजे कथनरूप साहित्य होय’, ही व्याख्या कोणी केली.

- (1) भालचंद्र नेमाडे
- (2) म.सु. पाटील
- (3) गंगाधर पाटील
- (4) गंगाधर गाडगीळ

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 125 Question Id : 53307211704 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘एकामागून एक या क्रमाने कल्पित घटनांच्या अनुक्रमाचे निवेदकाने विशिष्ट दृष्टी व विशिष्ट रितीने केलेले शब्दरूप निवेदन म्हणजे कथनरूप साहित्य होय’, ही व्याख्या कोणी केली.

- (1) भालचंद्र नेमाडे
- (2) म.सु. पाटील
- (3) गंगाधर पाटील
- (4) गंगाधर गाडगीळ

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 126 Question Id : 53307211705 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**  
**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘असभ्य अर्थ चेतविणारे काव्य अश्लिल ठरते, असे कोणी म्हटले आहे.

- (1) विश्वनाथ
- (2) वामन
- (3) कुंतक
- (4) जयदेव

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 126 Question Id : 53307211705 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘असभ्य अर्थ चेतविणारे काव्य अश्लिल ठरते, असे कोणी म्हटले आहे.

- (1) विश्वनाथ
- (2) वामन
- (3) कुंतक
- (4) जयदेव

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 127 Question Id : 53307211706 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भरतमुनींनी नाट्यशास्त्रात नाट्यांगांच्या केलेल्या वर्णनातील योग्य वर्णने निवडा.

- (A) रस - शृंगार, हास्य, करुण, रौद्र, भयानक, बीभत्स इ.
- (B) संचारी/व्यभिचारी भाव - निर्वेद, ग्लानी, शंका असूया इ.
- (C) गान - भारती, दाक्षिणात्या, शास्त्रीय इ.
- (D) अभिनय - आंगिक, वाचिक, आहार्य, सात्विक इ.
- (E) प्रवृत्ती - कैशिकी, आरभटी, घन, सुषिर इ.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (E), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (D), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 127 Question Id : 53307211706 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भरतमुनींनी नाट्यशास्त्रात नाट्यांगांच्या केलेल्या वर्णनातील योग्य वर्णने निवडा.

- (A) रस - शृंगार, हास्य, करुण, रौद्र, भयानक, बीभत्स इ.
- (B) संचारी/व्यभिचारी भाव - निर्वेद, ग्लानी, शंका असूया इ.
- (C) गान - भारती, दाक्षिणात्या, शास्त्रीय इ.
- (D) अभिनय - आंगिक, वाचिक, आहार्य, सात्विक इ.
- (E) प्रवृत्ती - कैशिकी, आरभटी, घन, सुषिर इ.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (E), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (D), (C) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 128 Question Id : 53307211707 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संस्कृती आणि वाङ्मयीन संस्कृती याविषयी योग्य विधानांचे पर्याय निवडा.

- (A) संस्कृती सिद्धान्तांची अभारणी जीवशास्त्रीय वस्तुस्थितीच्या आधारावर झाली पाहिजे.
- (B) संस्कृती अस्तित्वात आल्यानंतर तिचे जीवशास्त्रीय स्वरूप नष्ट होते.
- (C) साहित्याच्या इतिहासातून संस्कृती संघर्षाचे प्रतिबिंब पडत असते.
- (D) सामाजिक आणि साहित्यिक प्रभुत्व हे सांस्कृतिक रचित नसते.
- (E) वाङ्मयीन संस्कृतीत वाङ्मयप्रकारांचे सातत्य टिकते.

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 128 Question Id : 53307211707 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संस्कृती आणि वाङ्मयीन संस्कृती याविषयी योग्य विधानांचे पर्याय निवडा.

- (A) संस्कृती सिद्धान्तांची अभारणी जीवशास्त्रीय वस्तुस्थितीच्या आधारावर झाली पाहिजे.
- (B) संस्कृती अस्तित्वात आल्यानंतर तिचे जीवशास्त्रीय स्वरूप नष्ट होते.
- (C) साहित्याच्या इतिहासातून संस्कृती संघर्षाचे प्रतिबिंब पडत असते.
- (D) सामाजिक आणि साहित्यिक प्रभुत्व हे सांस्कृतिक रचित नसते.
- (E) वाङ्मयीन संस्कृतीत वाङ्मयप्रकारांचे सातत्य टिकते.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C), (D) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (C), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (B) आणि (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 129 Question Id : 53307211708 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील वैचारिक निबंध पुढील निबंधकारांच्या क्रमाने लावा.

- (a) द.के. केळकर (b) पु.ग. सहस्रबुद्धे (c) आचार्य जावडेकर
- (d) आचार्य भागवत (e) धनंजय गाडगीळ
- (A) धर्ममार्गावरील माझे वाटाडे
- (B) महाराष्ट्रीयन संतमंडळाचे कार्य
- (C) ग्रामीण औद्योगिकीकरण
- (D) शास्त्राने शृंगारलेला समाजसंसार
- (E) आधिभौतिक शास्त्राचे अधिकार

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (B), (D), (C), (A), (E)
- (2) (A), (C), (D), (B), (E)
- (3) (C), (D), (A), (B), (E)
- (4) (D), (E), (A), (B), (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 129 Question Id : 53307211708 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील वैचारिक निबंध पुढील निबंधकारांच्या क्रमाने लावा.

- (a) द.के. केळकर (b) पु.ग. सहस्रबुद्धे (c) आचार्य जावडेकर  
(d) आचार्य भागवत (e) धनंजय गाडगीळ  
(A) धर्ममार्गावरील माझे वाटाडे  
(B) महाराष्ट्रीयन संतमंडळाचे कार्य  
(C) ग्रामीण औद्योगिकीकरण  
(D) शास्त्राने शृंगारलेला समाजसंसार  
(E) आधिभौतिक शास्त्राचे अधिकार

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (B), (D), (C), (A), (E)
- (2) (A), (C), (D), (B), (E)
- (3) (C), (D), (A), (B), (E)
- (4) (D), (E), (A), (B), (C)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 130 Question Id : 53307211709 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील रचना प्रकार आणि काव्य रचना यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |            |                                                                                                                               |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (A) अभंग   | (I) हृद्यात भेदला बाण जिह्वारी लइसा।<br>मूर्च्छागत पडला लाल मुखामधिं तैसा।                                                    |
| (B) ओवी    | (II) वैष्णवा घरी सर्व काळ। सदा झणझणिती टाळ।<br>कण्या भाकरीचे खाणे। गाठीं रामनाम नाणें।                                        |
| (C) लावणी  | (III) झळकती झालरी झेपावती टके : देखोनि मनी शंके : सिसुपाळू।।<br>झनानिति झेंगटा। घंटा येकी दाटा : पुढां चाले थाट : कुंजरांचे।। |
| (D) पोवाडा | (IV) किती सबळ बळे नाचती।<br>घडघड घडघड स्पंदन अवनिमाजी भले धांवती।।                                                            |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 130 Question Id : 53307211709 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील रचना प्रकार आणि काव्य रचना यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

**सूची-II**

- |            |                                                                                                                               |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (A) अभंग   | (I) हृद्यात भेदला बाण जिह्वारी लइसा।<br>मूर्च्छागत पडला लाल मुखामधिं तैसा।                                                    |
| (B) ओवी    | (II) वैष्णवा घरी सर्व काळ। सदा झणझणिती टाळ।<br>कण्या भाकरीचे खाणे। गाठीं रामनाम नाणें।                                        |
| (C) लावणी  | (III) झळकती झालरी झेपावती टके : देखोनि मनी शंके : सिसुपाळू।।<br>झनानिति झेंगटा। घंटा येकी दाटा : पुढां चाले थाट : कुंजरांचे।। |
| (D) पोवाडा | (IV) किती सबळ बळे नाचती।<br>घडघड घडघड स्पंदन अवनिमाजी भले धांवती।।                                                            |

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(II), (D)-(I)
- (2) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 131 Question Id : 53307211710 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील आत्मचरित्र आणि आत्मचरित्रात चित्रित झालेले क्षेत्र यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) अशीच एकाची गोष्ट
- (B) निशिगंध
- (C) दुधाची घागर
- (D) अशी ही बिकट वाट

**सूची-II**

- (I) स्वातंत्र्यलढयातील अनुभव कथन
- (II) वार्ताहराचे आत्मचरित्र
- (III) कलाक्षेत्रातील व्यक्तीचे आत्मचरित्र
- (IV) लेखकाचे आत्मचरित्र

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 131 Question Id : 53307211710 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

खालील आत्मचरित्र आणि आत्मचरित्रात चित्रित झालेले क्षेत्र यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) अशीच एकाची गोष्ट
- (B) निशिगंध
- (C) दुधाची घागर
- (D) अशी ही बिकट वाट

**सूची-II**

- (I) स्वातंत्र्यलढयातील अनुभव कथन
- (II) वार्ताहराचे आत्मचरित्र
- (III) कलाक्षेत्रातील व्यक्तीचे आत्मचरित्र
- (IV) लेखकाचे आत्मचरित्र

पुढीलपैकी **अचूक** पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(III)
- (3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
- (4) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 132 Question Id : 53307211711 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘ . . . आत तीन दगडांची चूल, चुलीवर संसाराचा पसारा, एक भलं मोठं वाडगं, खाण्याकरता एक परूळं . . . ’ हे वर्णन कोणत्या कलाकृतीत आहे आहे ?

- (1) बनगरवाडी
- (2) तीन दगडांची चूल
- (3) आयदान
- (4) जिणं आमुचं

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 132 Question Id : 53307211711 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘ . . . आत तीन दगडांची चूल, चुलीवर संसाराचा पसारा, एक भलं मोठं वाडगं, खाण्याकरता एक परूळं . . . ’ हे वर्णन कोणत्या कलाकृतीत आहे आहे ?

- (1) बनगरवाडी
- (2) तीन दगडांची चूल
- (3) आयदान
- (4) जिणं आमुचं

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 133 Question Id : 53307211712 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जयंत पवार यांच्या 'वरनभात लोन्चा नि कोन नाय कोन्चा' या कथासंग्रहातील कोणत्या कथेत, संत नामदेवांनी संत तुकाराम यांच्या स्वप्नात येऊन विठोबावर शतकोटी अभंग करायला सांगितले, या दंतकथेचा उल्लेख आला आहे?

- (1) बाबल्या आयुष्यातील धादांत सत्य . . .
- (2) तर्काच्या खुंटीवरून निसटलेलं रहस्य
- (3) अगोचरही वास्तवच असतं
- (4) सर निघाले सप्तपाताळाकडे . . .

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 133 Question Id : 53307211712 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

जयंत पवार यांच्या 'वरनभात लोन्चा नि कोन नाय कोन्चा' या कथासंग्रहातील कोणत्या कथेत, संत नामदेवांनी संत तुकाराम यांच्या स्वप्नात येऊन विठोबावर शतकोटी अभंग करायला सांगितले, या दंतकथेचा उल्लेख आला आहे?

- (1) बाबल्या आयुष्यातील धादांत सत्य . . .
- (2) तर्काच्या खुंटीवरून निसटलेलं रहस्य
- (3) अगोचरही वास्तवच असतं
- (4) सर निघाले सप्तपाताळाकडे . . .

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 134 Question Id : 53307211713 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'वळीव' कथासंग्रहातील 'भूल' या कथेत बैलगाडीतून आपल्या मरणासन्न दादाला बघायला निघालेला शिद्दा गडद अंधारामुळे वाट चुकून टाकवडे गावाऐवजी कोणत्या गावाच्या हद्दीत आपल्या कुटुंबासह येऊन पोहोचतो ?

- (1) बत्तीसशिराळा
- (2) तेरदाळ
- (3) रूई
- (4) टाकळी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 134 Question Id : 53307211713 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘वळीव’ कथासंग्रहातील ‘भूल’ या कथेत बैलगाडीतून आपल्या मरणासन्न दादाला बघायला निघालेला शिद्दा गडद अंधारामुळे वाट चुकून टाकवडे गावाऐवजी कोणत्या गावाच्या हद्दीत आपल्या कुटुंबासह येऊन पोहोचतो ?

- (1) बत्तीसशिराळा
- (2) तेरदाळ
- (3) रूई
- (4) टाकळी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 135 Question Id : 53307211714 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संत तुकारामांनी मोजक्या शब्दांत रतिसंगातून गोपी कृष्णाची जीव-शिवाची एकरूपता कोणत्या गवळणीत दाखवली आहे ?

- (1) आलिंगन कंठा कंठी। पडे मिठी सर्वांगे
- (2) मुख पाहे डोळा
- (3) वाळो जन मज म्हणोत शिंदळी
- (4) हरी तुझी कांति रे सावळी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 135 Question Id : 53307211714 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संत तुकारामांनी मोजक्या शब्दांत रतिसंगातून गोपी कृष्णाची जीव-शिवाची एकरूपता कोणत्या गवळणीत दाखवली आहे?

- (1) आलिंगन कंठा कंठी। पडे मिठी सर्वांगी
- (2) मुख पाहे डोळा
- (3) वाळो जन मज म्हणोत शिंदळी
- (4) हरी तुझी कांति रे सावळी

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 136 Question Id : 53307211715 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सभासद बखरीच्या संहिताक्रमानुसार शिवछत्रपतींच्या चरित्रातील घटनांचा क्रम लावा.

- (A) शिवाजीचा युद्धनिश्चय
- (B) जयसिंगाचे अनुष्ठान
- (C) जावळी काबीज केली
- (D) नेताजी दूर करून कडतोजी सेनापती
- (E) कुल कोंकण काबीज

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (B), (C), (D), (E)
- (2) (C), (A), (B), (D), (E)
- (3) (C), (A), (B), (E), (D)
- (4) (A), (B), (C), (E), (D)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 136 Question Id : 53307211715 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

सभासद बखरीच्या संहिताक्रमानुसार शिवछत्रपतींच्या चरित्रातील घटनांचा क्रम लावा.

- (A) शिवाजीचा युद्धनिश्चय
- (B) जयसिंगाचे अनुष्ठान
- (C) जावळी काबीज केली
- (D) नेताजी दूर करून कडतोजी सेनापती
- (E) कुल कोंकण काबीज

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A), (B), (C), (D), (E)
- (2) (C), (A), (B), (D), (E)
- (3) (C), (A), (B), (E), (D)
- (4) (A), (B), (C), (E), (D)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 137 Question Id : 53307211716 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

दि.बा. मोकाशी यांच्या 'आनंदओवरी' या कांदबरीत खालीलपैकी कोणते घटना प्रसंग कथन झाले आहेत ?

- (A) गाव सोडण्याच्या आग्रहावरून कान्होबाचे आपल्या पत्नीवर रागावणे.
- (B) सावजीने देवळाची भिंत बांधणे.
- (C) सावजीने घर सोडून प्रयाण करणे.
- (D) तुकाराम सापडेल या भाबडेपणाने बहिणाईचा भजन म्हणण्याचा सल्ला.
- (E) तुकाने आपल्या बायकोला पांडुरंगाकडे कायमचे सोबत येण्याविषयी घातलेली समजूत

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1

- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 137 Question Id : 53307211716 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

दि.बा. मोकाशी यांच्या 'आनंदओवरी' या कांदबरीत खालीलपैकी कोणते घटना प्रसंग कथन झाले आहेत ?

- (A) गाव सोडण्याच्या आग्रहावरून कान्होबाचे आपल्या पत्नीवर रागावणे.
- (B) सावजीने देवळाची भिंत बांधणे.
- (C) सावजीने घर सोडून प्रयाण करणे.
- (D) तुकाराम सापडेल या भाबडेपणाने बहिणाईचा भजन म्हणण्याचा सल्ला.
- (E) तुकाने आपल्या बायकोला पांडुरंगाकडे कायमचे सोबत येण्याविषयी घातलेली समजूत

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (2) केवळ (A), (B) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (D) आणि (E)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 138 Question Id : 53307211717 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

'बनगरवाडी' या कादंबरीतील व्यक्तिरेखा रामा बनगर या धनगराचा म्हातारा बा काकुबा बाबतीत खालीलपैकी अयोग्य पर्याय निवडा.

- (A) काकुबाचे वय 70 वर्षे आहे.
- (B) काकुबा 10 वर्षांचा होता तेव्हापासूनच मेंढरे राखत आहे.
- (C) काकुबा सकाळच्या प्रहरी उरलेली तीनच मेंढरे घेउन रानात जाई.
- (D) दुष्काळात गाव सोडून गेलेली माणसे बनगरवाडीत परत येतील याबाबत काकुबा आशावादी होता.
- (E) काकुबाकडून एका परगावच्या इसमाने वीस मेंढरे नेली.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 138 Question Id : 53307211717 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘बनगरवाडी’ या कादंबरीतील व्यक्तिरेखा रामा बनगर या धनगराचा म्हातारा बा काकुबा बाबतीत खालीलपैकी अयोग्य पर्याय निवडा.

- (A) काकुबाचे वय 70 वर्षे आहे.
- (B) काकुबा 10 वर्षांचा होता तेव्हापासूनच मेंढरे राखत आहे.
- (C) काकुबा सकाळच्या प्रहरी उरलेली तीनच मेंढरे घेउन रानात जाई.
- (D) दुष्काळात गाव सोडून गेलेली माणसे बनगरवाडीत परत येतील याबाबत काकुबा आशावादी होता.
- (E) काकुबाकडून एका परगावच्या इसमाने वीस मेंढरे नेली.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) केवळ (B), (D) आणि (E)
- (2) केवळ (B), (C) आणि (E)
- (3) केवळ (A), (B) आणि (C)
- (4) केवळ (A), (C) आणि (E)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 139 Question Id : 53307211718 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘लीळाचरित्र एकांका’ तील व्यक्तिनामे आणि त्यांच्या परिचय त्यांच्या योग्य त्या जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( व्यक्ति नामे )

- (A) भांडारकार
- (B) पद्मनाभीदेव
- (C) मौनिदेय
- (D) रामेश्वरबास

**सूची-II**

( परिचय )

- (I) मेहेकरच्या बोणेबाईने चक्रधरांना दिलेले नाव
- (II) चक्रधरांचे पहिले शिष्य नीळभट
- (III) ‘लीळाचरित्र’ या ग्रंथाचे एक पुनरुज्जीवनकार
- (IV) सारस्वतभटांचा शिष्य, जो पुढे चक्रधरांकडे आला.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(III)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 139 Question Id : 53307211718 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘लीळाचरित्र एकांका’ तील व्यक्तिनामे आणि त्यांच्या परिचय त्यांच्या योग्य त्या जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

( व्यक्ति नामे )

- (A) भांडारकार
- (B) पद्मनाभीदेव
- (C) मौनिदेय
- (D) रामेश्वरबास

**सूची-II**

( परिचय )

- (I) मेहेकरच्या बोणेबाईने चक्रधरांना दिलेले नाव
- (II) चक्रधरांचे पहिले शिष्य नीळभट
- (III) ‘लीळाचरित्र’ या ग्रंथाचे एक पुनरुज्जीवनकार
- (IV) सारस्वतभटांचा शिष्य, जो पुढे चक्रधरांकडे आला.

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(III)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 140 Question Id : 53307211719 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘आज्ञापत्रा’ च्या आधारे शब्द आणि शब्दार्थ यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) परिछिन्न
- (B) आब्बादान
- (C) कसाला
- (D) मजलस

**सूची-II**

- (I) दरबार
- (II) सर्वस्वी
- (III) समुद्र
- (IV) संकट

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2
- 3. 3
- 4. 4

**Question Number : 140 Question Id : 53307211719 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

‘आज्ञापत्रा’ च्या आधारे शब्द आणि शब्दार्थ यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

**सूची-I**

- (A) परिछिन्न
- (B) आब्बादान
- (C) कसाला
- (D) मजलस

**सूची-II**

- (I) दरबार
- (II) सर्वस्वी
- (III) समुद्र
- (IV) संकट

पुढीलपैकी अचूक पर्याय निवडा :

- (1) (A)-(IV), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(I)
- (2) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(IV)
- (3) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

**Options :**

- 1. 1
- 2. 2

3. 3

4. 4

**Sub-Section Number :**

2

**Sub-Section Id :**

533072459

**Question Shuffling Allowed :**

No

**Question Id : 53307211720 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (141 to 145)**

**Question Label : Comprehension**

पुढील परिच्छेद काळजीपूर्व वाचा. त्यावर आधारलेल्या पाच प्रश्नांची सार्थक उत्तरे लिहा :

संकेत हे टाळतां येत नाहीत. एकंदर जीवन, त्याच्या व्यवहाराचीं सर्व अंगें हो विवक्षित संकेतांवर आधारलेली असतात. या संकेतांचे आद्य कार्य वेळ व श्रम वांचवून ग्रहणाचें किंवा संवादाचें कार्य सुकर करणे हें असते. साहित्य किंवा कला यांच्या व्यवहारांत हे संकेत. सामान्यतः प्रतीकांच्या स्वरूपांत बाबतात, यांपैकी कांही प्रतीके नेहमीच्या व्यवहारांतील संबंधांची आठवण करून देतात, तर काही अमूर्त कल्पनांशी निगडित असतात, ही सर्वच प्रतीके म्हणजे एक प्रकारची चित्रमयी लिपी असते. घरकुल, पणती, पणतीचा प्रकाश, नांव, वाट, रात्र, भाजक ही कवितांत आढळणारी अशा प्रकारचीं कांही प्रतीके. परंतु बरेच वेळा असे होते की, प्रतीके ही भाषेने किंवा अभिव्यक्तीच्या इतर प्रकारांनी पुष्कळ वेळां वापरल्यामुळे त्यांच्यांतील विकारित्व (vividness) नाहीसे होते. ती केवळ भाषेचा किंवा अभिव्यक्तीचा एक भाग म्हणून वावरतात, म्हणजेच ती प्रतीके 'प्रतीके' म्हणून उरत नाहीत. असें झालें की अभिव्यक्तींत एक सुलभ अशा धूसरपणा येतो. अभिव्यक्ति केवळ सांकेतिक होते. कवितेंत पुष्कळ ठिकाणी हेच झालेलें दिसून येते, कवीचे स्वतंत्र व्यक्तित्व अर्थात् कांही कवितांत प्रतीत होते (उदाहरणार्थ, 'कधी स्वैर भटकावें', 'सांज', 'किनारा', इत्यादि.); परंतु अन्यत्र अभिव्यक्तीला स्वतःचे असे कंगोरे नाहीत.

**Sub questions**

**Question Number : 141 Question Id : 53307211721 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संकेत का टाळतायेत नाहीत ?

- (1) वेळ व श्रम यांच्याद्वारे कार्य सुकर करावे लागते.
- (2) जीवनाची व्यावहारिक अंगे त्यांवर आधारलेली असतात.
- (3) प्रतीकांच्या परिचयास ते उपयुक्त ठरतात.
- (4) ते चित्रमय लिपीचा परिचय करून देतात.

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

Question Number : 142 Question Id : 53307211722 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

प्रतीकांचे अस्तित्व कुठे कुठे जाणवते ?

- (1) अमूर्त कल्पनांत आणि चित्रमयी लिपींत.
- (2) अमूर्त कल्पनांत आणि व्यवहारिक संबंधात.
- (3) भाषाविष्कारात आणि अमूर्त कल्पनांत.
- (4) धूसरपणात आणि अमूर्त कल्पनांत.

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 143 Question Id : 53307211723 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

प्रतीके 'प्रतीके' म्हणून का उरत नाहीत ?

- (1) अभिव्यक्तीत सुलभ असा धूसरपणा आल्यामुळे
- (2) अभिव्यक्तीच्या इतर प्रकारांनी पुष्कळ वेळा उपयोजिल्यामुळे
- (3) अभिव्यक्ती सांकेतिक झाल्यामुळे
- (4) प्रतीकांतील चित्रकारित्व अदृश्य झाल्यामुळे

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 144 Question Id : 53307211724 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

कलेल्या कवितांत कवीचे स्वतंत्र व्यक्तित्व प्रतीत होते.

- (1) कधी स्वैर भटकावे, सांज, किनारा;
- (2) घरकुल, पणती, नांव;
- (3) वाट, प्राजक्त;
- (4) रात्र, पणतीचा प्रकाश;

Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 145 Question Id : 53307211725 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

अभिव्यक्तीला स्वतंत्र कंगोरे कधी येतात ?

- (1) संकेत टाकता न आल्यानंतर.
- (2) अभिव्यक्ती सांकेतिक झाल्यानंतर.
- (3) अभिव्यक्तित धूसरपणा आल्यानंतर.
- (4) कवी स्वतःचे स्वतंत्र व्यक्तित्व प्रतीत झाल्यानंतर.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Id : 53307211720 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (141 to 145)**

**Question Label : Comprehension**

पुढील परिच्छेद काळजीपूर्व वाचा. त्यावर आधारलेल्या पाच प्रश्नांची सार्थक उत्तरे लिहा :

संकेत हे टाळतां येत नाहीत. एकंदर जीवन, त्याच्या व्यवहाराचीं सर्व अंगें हो विवक्षित संकेतांवर आधारलेली असतात. या संकेतांचे आद्य कार्य वेळ व श्रम वांचवून ग्रहणाचें किंवा संवादाचें कार्य सुकर करणे हें असते. साहित्य किंवा कला यांच्या व्यवहारांत हे संकेत. सामान्यतः प्रतीकांच्या स्वरूपांत बाबतात, यांपैकी कांही प्रतीके नेहमीच्या व्यवहारांतील संबंधांची आठवण करून देतात, तर काही अमूर्त कल्पनांशी निगडित असतात, ही सर्वच प्रतीके म्हणजे एक प्रकारची चित्रमयी लिपी असते. घरकुल, पणती, पणतीचा प्रकाश, नांव, वाट, रात्र, भाजक ही कवितांत आढळणारी अशा प्रकारचीं कांही प्रतीके. परंतु बरेच वेळा असे होते की, प्रतीके ही भाषेने किंवा अभिव्यक्तीच्या इतर प्रकारांनी पुष्कळ वेळां वापरल्यामुळे त्यांच्यातील विकारित्व (vividness) नाहीसे होते. ती केवळ भाषेचा किंवा अभिव्यक्तीचा एक भाग म्हणून वावरतात, म्हणजेच ती प्रतीके 'प्रतीके' म्हणून उरत नाहीत. असें झालें की अभिव्यक्तींत एक सुलभ अशा धूसरपणा येतो. अभिव्यक्ति केवळ सांकेतिक होते. कवितेंत पुष्कळ ठिकाणी हेच झालेलें दिसून येते, कवीचे स्वतंत्र व्यक्तित्व अर्थात् कांही कवितांत प्रतीत होते (उदाहरणार्थ, 'कधी स्वैर भटकावें', 'सांज', 'किनारा', इत्यादि.); परंतु अन्यत्र अभिव्यक्तीला स्वतःचे असे कंगोरे नाहीत.

**Sub questions**

**Question Number : 141 Question Id : 53307211721 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

संकेत का टाळतायेत नाहीत ?

- (1) वेळ व श्रम यांच्याद्वारे कार्य सुकर करावे लागते.
- (2) जीवनाची व्यावहारिक अंगे त्यांवर आधारलेली असतात.
- (3) प्रतीकांच्या परिचयास ते उपयुक्त ठरतात.
- (4) ते चित्रमय लिपीचा परिचय करून देतात.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 142 Question Id : 53307211722 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रतीकांचे अस्तित्व कुठे कुठे जाणवते ?

- (1) अमूर्त कल्पनांत आणि चित्रमयी लिपींत.
- (2) अमूर्त कल्पनांत आणि व्यवहारिक संबंधात.
- (3) भाषाविष्कारात आणि अमूर्त कल्पनांत.
- (4) धूसरपणात आणि अमूर्त कल्पनांत.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 143 Question Id : 53307211723 Question Type : MCQ Option Shuffling : No**

**Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

प्रतीके 'प्रतीके' म्हणून का उरत नाहीत ?

- (1) अभिव्यक्तीत सुलभ असा धूसरपणा आल्यामुळे
- (2) अभिव्यक्तीच्या इतर प्रकारांनी पुष्कळ वेळा उपयोजिल्यामुळे
- (3) अभिव्यक्ती सांकेतिक झाल्यामुळे
- (4) प्रतीकांतील चित्रकारित्व अदृश्य झाल्यामुळे

**Options :**

1. 1

2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 144 Question Id : 53307211724 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

कलेल्या कवितांत कवीचे स्वतंत्र व्यक्तित्व प्रतीत होते.

- (1) कधी स्वैर भटकावे, सांज, किनारा;
- (2) घरकुल, पणती, नांव;
- (3) वाट, प्राजक्त;
- (4) रात्र, पणतीचा प्रकाश;

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 145 Question Id : 53307211725 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

अभिव्यक्तीला स्वतंत्र कंगोरे कधी येतात ?

- (1) संकेत टाकता न आल्यानंतर.
- (2) अभिव्यक्ती सांकेतिक झाल्यानंतर.
- (3) अभिव्यक्तित धूसरपणा आल्यानंतर.
- (4) कवी स्वतःचे स्वतंत्र व्यक्तित्व प्रतीत झाल्यानंतर.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Sub-Section Number :**

3

**Sub-Section Id :**

533072460

**Question Shuffling Allowed :**

No

**Question Id : 53307211726 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (146 to 150)**

पुढील परिच्छेद काळजीपूर्व वाचा. त्यावर आधारलेल्या पाच प्रश्नांची सार्थक उत्तरे लिहा :

नव्या भू-भागात प्रवेश केल्यानंतर इंग्रजही आपल्या अभ्यासपद्धती बदलताना व नव्या विकसित करताना दिसतात. म्हणूनच त्यांनी येथील बोर्लींच्या सर्वेक्षणाचे व मौखिक साहित्याच्या संकलनाचे महत्त्वपूर्ण प्रयत्न केले. त्यांनी या सर्व ज्ञानवाहक गोष्टीचे महत्त्व जाणले होते. त्यांनी आपल्या ज्ञानव्यवहारात या सर्व गोष्टींचा सजत वापर करून भारतीय मानसिकतेचा शोध घेऊन सत्ता प्रस्थापनेचा व राज्य कारभाराचा मार्ग मोकळा करून घेतला. त्यांना इथल्या मौखिक परंपरेतील इतिहास संक्रमणित करण्याचा परंपराचा नीट अंदाज आलेला होता. भारतीय भूभागात साक्षराची परंपरा असणाऱ्या लोकांना इतिहास लेखनशास्त्र माहिती नसले तरी साक्षर नसणाऱ्या लोकांना इतिहास साठविण्याची सवय होती. त्यामुळे कृषिजन परंपरेतील प्रत्येक घरात एक अडगळीची खोली अथवा माळा अस्तित्वात होता. यात कितीतरी पिढ्यांचे ऐवज जतन करून त्या बाबतच्या इतिहासाच्या तोंडी नोंदी एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे संक्रमणित केल्या जात होत्या. त्यातूनच दंतकथांची, दैवतकथांची, आख्यायिकांची, म्हणींची, लोकगीतांची निर्मिती झालेली दिसते. म्हणून भारतीयांची इतिहास प्रज्ञा शोधण्यासाठी अर्थातच आपल्याला दंतकथांच्या मिथकीय सृष्टीच्या वाचानाचे शास्त्र आकारास आणावे लागेल. शिवाय प्राचीन काळ हा धर्मयुगांचा काळ होता त्यामुळे त्यांचा इतिहास अधोरेखित करायचा तर तो धर्म या अस्तित्वाचे माध्यत्वाचे माध्यमच हाताशी घेऊनच करावा लागेल.

### Sub questions

Question Number : 146 Question Id : 53307211727 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

इंग्रजांनी कोणत्या प्रकारे महत्त्वपूर्ण प्रयत्न केले ?

- (1) आपली अभ्यासपद्धती विकसित केली.
- (2) बोर्लींच्या सर्वेक्षणाचे व मौखिक साहित्याचे संकलन केले.
- (3) ज्ञानवाहक गोष्टींचे महत्त्व जाणले.
- (4) ऐतिहासिक परंपरांचे नीटसपणे अनुमान केले.

### Options :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

Question Number : 147 Question Id : 53307211728 Question Type : MCQ Option Shuffling : No  
Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0

इंग्रजांनी भारतातील सत्ता प्रस्थापनेसाठी चाव राज्य व्यवहारासाठी मार्ग कसा मोकळा करून घेतला ?

- (1) भारतातील मौखिक परंपरांचे अनुमान केले.
- (2) भारतातील साहित्याचे संकलन केले.
- (3) भारतातील बोर्लीचे सर्वेक्षण केले.
- (4) भारतातील सर्व ज्ञानवाहक माध्यमांचे सज्जपणे उपयोजन करून भारतीय मानसिकतेचा शोध घेतला.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 148 Question Id : 53307211729 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साक्षर नसणाऱ्यांच्या कसली सवय होती ?

- (1) आपल्या घरात एक अडगळीची खोली ठेवण्याची.
- (2) आपल्या घरात एक माळा ठेवण्याची
- (3) इतिहास साठविण्याची
- (4) पिढ्यांचे ऐवज जतन करण्याची

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 149 Question Id : 53307211730 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भारतीयांच्या इतिहास प्रक्षेचा शोध घेण्यासाठी काय करावे लागेल ?

- (1) धर्मयुगांच्या काळाचा इतिहास अधोरेखित करावा लागेल.
- (2) धर्माच्या अस्तित्वाचे माध्यम हाताशी ध्यावे लागेल.
- (3) मिथकीय सृष्टीवाचन-शास्त्र साकार करावे लागेल.
- (4) धर्मयुगांचा इतिहास व मिथकीय सृष्टी वाचन-शास्त्र साकार करावे लागतील

**Options :**

1. 1
2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 150 Question Id : 53307211731 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

इतिहासाच्या तोंडी नोंदीद्वारे कशांची निर्मिती होत असे ?

- (1) बोर्लींच्या सर्वेक्षणांची व मौखिक साहित्याच्या संकलनांची;
- (2) इतिहास लेखनशास्त्राची;
- (3) दंतकथा, दैवतकथांची, आख्यायिकांची;
- (4) प्राचीन कालाची;

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Id : 53307211726 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix**

**Question Numbers : (146 to 150)**

**Question Label : Comprehension**

पुढील परिच्छेद काळजीपूर्व वाचा. त्यावर आधारलेल्या पाच प्रश्नांची सार्थक उत्तरे लिहा :

नव्या भू-भागात प्रवेश केल्यानंतर इंग्रजही आपल्या अभ्यासपद्धती बदलताना व नव्या विकसित करताना दिसतात. म्हणूनच त्यांनी येथील बोर्लींच्या सर्वेक्षणाचे व मौखिक साहित्याच्या संकलनाचे महत्त्वपूर्ण प्रयत्न केले. त्यांनी या सर्व ज्ञानवाहक गोष्टीचे महत्त्व जाणले होते. त्यांनी आपल्या ज्ञानव्यवहारात या सर्व गोष्टींचा सजत वापर करून भारतीय मानसिकतेचा शोध घेऊन सत्ता प्रस्थापनेचा व राज्य कारभाराचा मार्ग मोकळा करून घेतला. त्यांना इथल्या मौखिक परंपरेतील इतिहास संक्रमणित करण्याचा परंपराचा नीट अंदाज आलेला होता. भारतीय भूभागात साक्षरांची परंपरा असणाऱ्या लोकांना इतिहास लेखनशास्त्र माहिती नसले तरी साक्षर नसणाऱ्या लोकांना इतिहास साठविण्याची सवय होती. त्यामुळे कृषिजन परंपरेतील प्रत्येक घरात एक अडगळीची खोली अथवा माळा अस्तित्वात होता. यात कितीतरी पिढ्यांचे ऐवज जतन करून त्या बाबतच्या इतिहासाच्या तोंडी नोंदी एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे संक्रमणित केल्या जात होत्या. त्यातूनच दंतकथांची, दैवतकथांची, आख्यायिकांची, म्हणींची, लोकगीतांची निर्मिती झालेली दिसते. म्हणून भारतीयांची इतिहास प्रज्ञा शोधण्यासाठी अर्थातच आपल्याला दंतकथांच्या मिथकीय सृष्टीच्या वाचानाचे शास्त्र आकारास आणावे लागेल. शिवाय प्राचीन काळ हा धर्मयुगांचा काळ होता त्यामुळे त्यांचा इतिहास अधोरेखित करायचा तर तो धर्म या अस्तित्वाचे माध्यत्वाचे माध्यमच हाताशी घेऊनच करावा लागेल.

**Sub questions**

**Question Number : 146 Question Id : 53307211727 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

इंग्रजांनी कोणत्या प्रकारे महत्त्वपूर्ण प्रयत्न केले ?

- (1) आपली अभ्यासपद्धती विकसित केली.
- (2) बोर्लींच्या सर्वेक्षणाचे व मौखिक साहित्याचे संकलन केले.
- (3) ज्ञानवाहक गोष्टींचे महत्त्व जाणले.
- (4) ऐतिहासिक परंपरांचे नीटसपणे अनुमान केले.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 147 Question Id : 53307211728 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

इंग्रजांनी भारतातील सत्ता प्रस्थापनेसाठी चाव राज्य व्यवहारासाठी मार्ग कसा मोकळा करून घेतला ?

- (1) भारतातील मौखिक परंपरांचे अनुमान केले.
- (2) भारतातील साहित्याचे संकलन केले.
- (3) भारतातील बोर्लींचे सर्वेक्षण केले.
- (4) भारतातील सर्व ज्ञानवाहक माध्यमांचे सजगपणे उपयोजन करून भारतीय मानसिकतेचा शोध घेतला.

**Options :**

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4

**Question Number : 148 Question Id : 53307211729 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

साक्षर नसणाऱ्यांच्या कसली सवय होती ?

- (1) आपल्या घरात एक अडगळीची खोली ठेवण्याची.
- (2) आपल्या घरात एक माळा ठेवण्याची
- (3) इतिहास साठविण्याची
- (4) पिढ्यांचे ऐवज जतन करण्याची

**Options :**

1. 1
2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 149 Question Id : 53307211730 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

भारतीयांच्या इतिहास प्रक्षेचा शोध घेण्यासाठी काय करावे लागेल ?

- (1) धर्मयुगांच्या काळाचा इतिहास अधोरेखित करावा लागेल.
- (2) धर्माच्या अस्तित्वाचे माध्यम हाताशी ध्यावे लागेल.
- (3) मिथकीय सृष्टीवाचन-शास्त्र साकार करावे लागेल.
- (4) धर्मयुगांचा इतिहास व मिथकीय सृष्टी वाचन-शास्त्र साकार करावे लागतील

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

**Question Number : 150 Question Id : 53307211731 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Correct Marks : 2 Wrong Marks : 0**

इतिहासाच्या तोंडी नोंदीद्वारे कशांची निर्मिती होत असे ?

- (1) बोर्लींच्या सर्वेक्षणांची व मौखिक साहित्याच्या संकलनांची;
- (2) इतिहास लेखनशास्त्राची;
- (3) दंतकता, दैवतकथांची, आख्यायिकांची;
- (4) प्राचीन कालाची;

**Options :**

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4